Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

Nr. 15. Warszawa, dnia 10 października 1932 r. Rok XV.

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

Prenumerata roczna 12 zł. **Cena egzemplarza 1 zł.**

Prenumeratę należy wpłacać na konto P. K. O. **Nr. 30-400** „Centralna Księgowość Ministerstwa Skarbu", zaznaczając na odwrocie blankietu nadawczego „Należność za prenumeratę Dziennika Urzędowego Min. Spraw Wewn."

Adres Redakcji: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, ul. Nowy Świat 69, Wydział Org. Prawny Tel. 220-20

Adres Administracji: Komisarjat Rządu, ul. Daniłowiczowska Nr. 1. Telef. 696-87.

TREŚĆ:

I. Przedruki z Dziennika Ustaw R. P. Nr. Nr. 77—83 . . . . str. 470

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 31 sierpnia 1932 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych o przemiale żyta . . . . „ 470

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 25 września 1932 r. o wykonywaniu praktyki lekarskiej . . . . „ 472

Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 4 września 1932 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości w sprawie umarzania pożyczek na odbudowę . . . . „ 476

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 20 września 1932 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych o zmianie rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 października 1929 r. o regulowaniu cen przetworów zbóż chlebowych, mięsa i jego przetworów oraz cegły . . . . „ 477

II. Przedruki z Monitora Polskiego Nr. Nr. 209 — 233 . . . . „ 478

IV. Orzecznictwo — Przedruki ze zbioru wyroków Najwyższego Trybunału Administracyjnego— rocznik IX 1931 r. . . . . „ 479

V. Zarządzenia Min. Spraw Wewnętrznych . . . . „ 480

Poz. 176 — Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 27 września 1932 r. w sprawie utworzenia rezerwy szeregowych przy Komendzie Głównej Policji Państwowej . . . . „ 480

VI. Okólniki Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. Nr. 112 — 117. . . . . . . „ 481

Poz. 177 — Okólnik Nr. **112** z dnia 12 września 1932 r. w sprawie wydawania rozporządzeń porządkowych . . . . „ 481

178 — Okólnik Nr. **113** z dnia 13 września 1932 r. o podatku wyrównawczym dla gmin wiejskich . . . . „ 486

179 — Okólnik Nr. **114** z dnia 17 września 1932 r. o opłatach na rzecz Funduszu Pomocy Bezrobotnym . . . . „ 486

180 — Okólnik Nr. 115 z dn. 7 września 1932 r. o doręczaniu wezwań i pism urzędowych w postępowaniu administracyjnem stronom zamieszkałym na terenie m. st. Warszawy. . . . . „ 487

181 — Okólnik Nr. 116 z dnia 21 września 1932 r. o regulaminie wyborczym do rad gminnych w gminach wiejskich — wyjaśnienie . . . . „ 487

182 — Okólnik Nr. 117 z dnia 30 września 1932 r. o podatku wojskowym . . „ 488

VII. Pisma okólne Min. Spraw Wewnętrznych . . . . „ 488

Poz. 183 — Pismo Nr. GL. 61 a/2 z dnia 12 września 1932 r. o obowiązku zawiadamiania o toku załatwienia . . . . „ 488

184 — Pismo Nr. GB. 9/4 z dnia 17 września 1932 r. o zwrocie opłaty szkolnej. . „ 489

185 — Pismo Nr. AC. 27-n 5 3 z dnia 20 września 1932 r. o przeznaczeniu opłat za świadczenia metrykalne w świetle dekretu Ks. Warszawskiego z dnia 23 lutego 1809 r. . . . . „ 489

186 — Pismo Nr. GL. 43 1-7/37 z dnia 29 września 1932 r. o referentach elektrycznych w urzędach wojewódzkich . . . . „ 490

187 — Pismo Nr. BZ. 12/28/11 z dnia 29 września 1932 r. w sprawie czynszu za mieszkania służbowe funkc. kontr. . . . . „ 490

V. Nowe książki i czasopisma . . . . „ 490

Poz. 188 — „Kodeks Karny i Prawo o wykroczeniach“ — Nisenson i Siewierski . . „ 490

189 — „Dobry Gospodarz“ prof. Z. Ludkiewicz . . . . „ 491

IX. Ruch służbowy 491

I.

Przedruki z Dziennika Ustaw R. P.

z 12 września Nr. 77 Rok 1932

Poz. 690. Rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu z dnia 10 sierpnia 1932 r. w sprawie pracy w nocy oraz w niedziele i dni świąteczne w drukarniach i zakładach graficznych.

Poz. 691 Rozporządzenie Ministra Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 15 sierpnia 1932 r. w sprawie wyznaczenia prowizorycznych kontyngentów cukru na czas od 1 października 1932 r. do 30 września 1933 r.

Poz. 692. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 3 września 1932 r. o uldze celnej na śledzie w sosie.

Poz. 693. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 1 września 1932 r. w sprawie kosztów, związanych z uregulowaniem prawa własności gruntów oddanych w drodze parcelacji w posiadanie nabywców.

Poz. 694. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 2 września 1932 r. o zmianach w rozporządzeniu z dnia 29 października 1923 r. w przedmiocie budowy, ustawiania i dozoru kotłów parowych na statkach.

z 15 września Nr. 78 Rok 1932

Poz. 695 Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 31 sierpnia 1932 r. wydane w porozumieniu z Ministrami Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych o przemiale żyta.

Na podstawie art. 1 punkt a) i art. 7 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31 sierpnia 1926 r. o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszedniego użytku (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 527) w brzmieniu ustalonem rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U R. P. Nr. 38, poz. 374) zarządza się co następuje:

§ 1. Ustala się dla potrzeb rynku wewnętrznego następujące typy mąki żytniej:

1) „żytnia I gatunek 0 do 55%“—stanowiąca nie wyżej jak 55%-wy wymiał z ziarna żyta;

2) „żytnia I gatunek 0 do 65%“ — stanowiąca nie wyżej jak 65%-wy wymiał z ziarna żyta;

3) „żytnia II gatunek“ (zwana także „sitkową“)—stanowiąca 10—15%-wy dalszy, nie wyżej jednak jak do 70% wymiał z ziarna żyta, przemielanego na wyższe gatunki mąki;

4) „żytnia razowa“—stanowiąca nie wyżej jak 95%-wy wymiał z ziarna żyta;

5) „żytnia poślednia“— stanowiąca dalszy, ponad 70% wymiał z ziarna żyta.

Odciąganie mąki, wskazanej w punktach 1), 2) i 4 niniejszego paragrafu jest niedozwolone.

§ 2. Przemiał żyta dozwolony jest tylko na ustalone w § 1 niniejszego rozporządzenia typy mąki.

§ 3. Przemiał żyta na mąkę innych gatunków:

dla własnego użytku,

dla celów eksportowych,

dla celów wskazanych przez władze wojskowe,

dla potrzeb specjalnych, uznanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych,

nie podlega ograniczeniom niniejszego rozporządzenia.

§ 4. Zakazuje się używania w zakładach przemysłowych do przerobu i wszelkiego rodzaju wypieku, zwłaszcza do wypieku chleba, mąki żytniej, nieodpowiadającej normom, przewidzianym w punktach 1—4 § 1, oraz mąki „żytniej pośledniej" (punkt 5) § 1 niniejszego rozporządzenia.

Dopuszcza się do przerobu i wszelkiego rodzaju wypieku, zwłaszcza do wypieku chleba, — mąkę żytnią innych gatunków, w wypadkach wskazanych w § 3 niniejszego rozporządzenia.

§ 5. Dla umożliwienia kontroli nad przestrzeganiem postanowień niniejszego rozporządzenia, powiatowe władze administracji ogólnej uprawnione są do:

a) żądania potrzebnych wyjaśnień od osób i zakładów, zajmujących się przemiałem żyta w celach przemysłowych, handlujących mąką żytnią, przetwarzających w celach przemysłowych mąkę żytnią na pieczywo i artykuły spożywcze oraz posiadających na składach mąkę żytnią i inne artykuły spożywcze, wyrabiane z mąki żytniej,

b) wstępu w obecności właściciela zakładu lub upoważnionego zastępcy do lokalów przemysłowych, handlowych, składów i zakładów w punkcie a) wymienionych w godzinach, gdy zakłady te są czynne.

§ 6. Winni przekroczenia przepisów niniejszego rozporządzenia będą karani na podstawie art. 4 i 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31 sierpnia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 527).

§ 7. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w 30 dni po ogłoszeniu i obowiązuje do dnia 31 sierpnia 1933 r. Jednocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie z dnia 1 grudnia 1928 r. o przemiale pszenicy i żyta (Dz. U. R. P. Nr. 98, poz. 882) oraz rozporządzenia z dnia 27 marca 1930 r. o przemiale żyta (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 252).

Poz. 696. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 31 sierpnia 1932 r. o uldze celnej na celuloid.

Poz. 697. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 8 września 1932 r. w sprawie częściowej zmiany taryfy celnej.

Poz. 698. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 3 września 1932 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu oraz z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych o ustaleniu ceny spirytusu skażonego ogólnym środkiem skażającym (denaturatu) oraz nieoczyszczonego spirytusu skażonego, przeznaczonego do celów napędowych.

Poz. 699. Oświadczenie rządowe z dnia 22 sierpnia 1932 r. w sprawie złożenia w imieniu Rządu Włoskiego dokumentu ratyfikacyjnego protokółu, podpisanego w Genewie dnia 14 czerwca 1923 r., dotyczącego poprawki do art. 393 traktatu pokoju, podpisanego w Wersalu dnia 28 czerwca 1919 r., oraz odnośnych artykułów innych traktatów pokoju.

Poz. 700. Oświadczenie rządowe z dnia 24 sierpnia 1932 r. w sprawie złożenia w imieniu Rządu Gwatemali dokumentu ratyfikacyjnego protokółu, podpisanego w Genewie dnia 14 czerwca 1923 r. dotyczącego poprawki do art. 393 traktatu pokoju, podpisanego w Wersalu dnia 28 czerwca 1919 r., oraz odnośnych artykułów innych traktatów pokoju.

z 24 września Nr. 79 Rok 1932

Poz. 701. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 września 1932 r. o zmianie granic miasta Otwocka w powiecie i województwie warszawskiem.

Poz. 702. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 września 1932 r. o przekazaniu rejestrów karnych z prokuratur sądów okręgowych: wydziału zamiejscowego poznańskiej prokuratury okręgowej w Lesznie oraz prokuratury sądu okręgowego w Bydgoszczy do Ministerstwa Sprawiedliwości.

Poz. 703. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 21 września 1932 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu w sprawie poboru scalonego podatku przemysłowego od cukru.

Poz. 704. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 23 września 1932 r. o ustaleniu kosztów własnych, opłaty monopolowej oraz cen sprzedażnych spirytusu na cele konsumcyjne i wyrobów Państwowego Monopolu Spirytusowego.

Poz. 705. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 23 września 1932 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu oraz Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych o ustaleniu opłaty monopolowej oraz ceny sprzedażnej spirytusu do wyrobu galenowych środków leczniczych i specyfików farmaceutycznych, dla aptek, szpitali, na cele laboratoryjne, do celów dezynfekcyjnych i do wyrobu alkoholu absolutnego.

z 28 września Nr. 80 Rok 1932

Poz. 706. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 września 1932 r. w sprawie rozdziału liczby członków sejmiku wojewódzkiego poznańskiego na poszczególne powiaty miejskie i wiejskie.

Poz. 707. Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 19 września 1932 r. o wprowadzeniu w obieg druku w sprawach żywnościowych ze znaczkiem opłaty pocztowej wartości 5 gr nowej edycji.

Poz. 708. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 21 września 1932 r. o warunkach zwalniania od podatku cukru, przeznaczonego do produkcji przemysłowej środków spożywczych, podlegających z mocy innych przepisów prawnych podatkom spożywczym.

Poz. 709. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 21 września 1932 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych w sprawie uregulowania ceny cukru.

Poz. 710. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 21 września 1932 r. o uzupełnieniu taryfy na wyroby tytoniowe.

Poz. 711. Oświadczenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 10 września 1932 r. o wyrażeniu zgody Sejmu Śląskiego na wejście w życie na obszarze województwa śląskiego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 marca 1928 r. o prawie bankowem.

z 30 września Nr. 81 Rok 1932

Poz. 712. **Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 25 września 1932 r. o wykonywaniu praktyki lekarskiej.**

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i art. 1 lit. a) ustawy z dnia 17 marca 1932 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 165) postanawiam co następuje:

Art. 1. (1) Przez praktykę lekarską rozumie się wykonywanie czynności, polegających na rozpoznawaniu chorób, leczeniu chorych, zapobieganiu szerzenia się chorób oraz na wydawaniu orzeczeń lekarskich.

(2) Nadzór nad wykonywaniem praktyki lekarskiej należy do Ministra Opieki Społecznej; w wykonywaniu tego nadzoru Minister Opieki Społecznej korzysta w granicach, przepisanych niniejszem rozporządzeniem, ze współdziałania izb lekarskich.

(3) Nadzór nad wykonywaniem praktyki lekarskiej przez lekarzy wojskowych w zakresie ich czynności służbowych należy do Ministra Spraw Wojskowych.

Art. 2. (1) Prawo wykonywania praktyki lekarskiej może być stałe lub czasowe.

(2) Prawa wykonywania praktyki lekarskiej nie mogą uzyskać osoby, które:
a) były pozbawione własnej woli z powodu choroby psychicznej — przez czas trwania ubezwłasnowolnienia,
b) były sądownie pozbawione praw publicznych i obywatelskich praw honorowych—do chwili odzyskania tych praw.

Art. 3. (1) Prawo stałego wykonywania praktyki lekarskiej mają osoby, które:
a) są obywatelami Państwa Polskiego,
b) posiadają dyplom lekarski, wydany lub uznany przez jeden z wydziałów lekarskich uniwersytetów w Państwie Polskiem,
c) odbyły jednoroczną praktykę szpitalną po uzyskaniu dyplomu lekarskiego,
d) są zapisane na listę członków izby lekarskiej.

(2) Równoznaczne z dyplomami lekarskiemi, wydanemi lub uznanemi przez uniwersytety polskie są:
a) dyplom doktora wszechnauk lekarskich, wydany lub uznany przez uniwersytety byłego cesarstwa austro-węgierskiego przed dniem 1 listopada 1918 r.,
b) dyplom, uprawniający do wykonywania praktyki lekarskiej (aprobata) na terytorjum Rzeszy Niemieckiej i wydany przed dniem 27 grudnia 1918 r.;
c) dyplom doktora medycyny lub lekarza, wydany lub uznany przez uniwersytety byłego cesarstwa rosyjskiego przed dniem 27 listopada 1917 r.,
d) dyplom zagraniczny, uprawniający do wykonywania praktyki lekarskiej na zasadzie zezwolenia, udzielonego przez Tymczasową Radę Stanu Królestwa Polskiego.

Art. 4. (1) Prawo czasowego wykonywania praktyki lekarskiej mogą otrzymać:
a) osoby, powołane przez władze państwowe z zagranicy na profesorów wydziałów lekarskich uniwersytetów polskich, chociaż nie mają wszystkich warunków, określonych w art. 3 ust. 1, posiadają jednak uprawnienia do wykonywania praktyki lekarskiej w innych państwach,— a to na czas przez jaki pozostają na swych stanowiskach uniwersyteckich;
b) osoby, niemogące niezwłocznie wykazać się dowodami, iż posiadają wszystkie warunki, wymagane w art. 3 ust. 1;
c) osoby, nieposiadające jeszcze obywatelstwa polskiego, a posiadające inne warunki określone w art. 3, o ile poczyniły u odpowiednich władz potrzebne starania celem uzyskania tego obywatelstwa;
d) w uzdrowiskach polskich osoby, posiadające obce obywatelswo i uprawnione do wykonywania praktyki lekarskiej w swojem państwie — pod warunkiem wzajemości;

e) osoby, które wskutek poślubienia cudzoziemca utraciły obywatelstwo polskie, a posiadają wszystkie inne warunki do wykonywania praktyki lekarskiej w rozumieniu niniejszego rozporządzenia.

(2) Przyznawanie prawa wykonywania praktyki lekarskiej w przypadkach, przewidzianych w ustępie poprzednim, należy do Ministra Opieki Społecznej; w przypadkach, określonych w ustępie poprzednim w pkt. b), c) i e) Minister Opieki Społecznej udziela zezwolenia po uprzedniem zasięgnięciu opinji izby lekarskiej.

Art. 5. (1) Zasady, według których osoby, pragnące wykonywać praktykę lekarską, winny odbyć jednoroczną praktykę szpitalną, określa w drodze rozporządzenia Minister Opieki Społecznej, a o ile chodzi o lekarzy wojskowych, w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych.

(2) Osoby, które posiadały warunki, przewidziane w art. 3 ust. 1 przed dniem 1 lipca 1930 r. oraz osoby wymienione w art. 3 ust. 2, w art. 4 pkt. a) i d) i art. 7, są wolne od obowiązku składania dowodów odbycia jednorocznej praktyki szpitalnej.

(3) Praktyka szpitalna, odbyta w całości lub częściowo na zasadzie przepisów dotychczasowych, będzie uważana za jednoznaczną z praktyką szpitalną, odbytą według przepisów niniejszego rozporządzenia.

Art. 6. (1) Przed przystąpieniem do wykonywania praktyki lekarskiej lekarz obowiązany jest zarejestrować się u wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, składając dowody swych uprawnień; władza ta wydaje lekarzowi pisemne zaświadczenie o uprawnieniu do wykonywania praktyki lekarskiej. Przy składaniu dowodów lekarz powinien jednocześnie wskazać stałe miejsce wykonywania tej praktyki i adres.

(2) Po zarejestrowaniu się u wojewódzkiej władzy administracji ogólnej lekarz zgłasza się do izby lekarskiej, która niezwłocznie wpisuje go na listę swych członków. Lekarz może rozpocząć wykonywanie praktyki lekarskiej od dnia zgłoszenia sie do izby lekarskiej.

(3) O rozpoczęciu i zaprzestaniu wykonywania praktyki lekarskiej w miejscu stałem, zmianach tego miejsca i adresu lekarz obowiązany jest w ciągu dni 14 zawiadomić powiatową władzę administracji ogólnej i izbę lekarską.

(4) Stałe wykonywanie praktyki lekarskiej na terenie innej izby lekarskiej jest dozwolone, lekarz obowiązany jest jednak izbę tę uprzednio o tem zawiadomić. Izba ta ma prawo wnieść w ciągu dni 14 umotywowany sprzeciw do Naczelnej Izby Lekarskiej, przesyłając jednocześnie odpis sprzeciwu wraz z motywami lekarzowi, któremu przysługuje prawo przedłożenia Naczelnej Izbie Lekarskiej w terminie siedmiodniowym wyjaśnień. Naczelna Izba Lekarska rozstrzyga ostatecznie.

(5) Niezgłoszenie sprzeciwu ze strony izby lekarskiej w terminie czternastodniowym, względnie niewydanie decyzji przez Naczelną Izbę Lekarską w terminie miesięcznym od dnia otrzymania wyjaśnień od zainteresowanego lekarza, a w przypadku nienadesłania tych wyjaśnień — od dnia otrzymania sprzeciwu izby lekarskiej, uważane będzie za jednoznaczne z wyrażeniem zgody.

(6) Ograniczeniom wymienionym w niniejszym artykule nie podlegają lekarze wojskowi w zakresie czynności służbowych; ograniczeniom zaś wymienionym w ustępie 4 niniejszego artykułu nie podlegają lekarze:

a) obowiązani do wykonywania swych czynności lekarskich w różnych miejscowościach w Państwie na podstawie zleceń władz państwowych, samorządowych lub umowy z instytucją publiczno-prawną,

b) podejmujący się zastępstwa na określony przeciąg czasu.

Art. 7. (1) W czasie wojny Minister Spraw Wojskowych, a na obszarze wojennym Naczelny Wódz w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej może dopuścić do pełnienia czynności lekarskich w szpitalach i innych instytucjach wojskowych osoby, niebędące obywatelami Państwa Polskiego, które mają prawo wykonywania praktyki lekarskiej w innych państwach na mocy otrzymanych lub uznanych tam dyplomów lekarskich.

(2) W czasie epidemji lub w przypadkach innych klęsk elementarnych, uprawnienie, określone w ustępie pierwszym, przysługuje Ministrowi Opieki Społecznej.

Art. 8. Osoby, nieposiadające warunków. potrzebnych do wykonywania praktyki lekarskiej w myśl niniejszego rozporządzenia, wykonywające ją jednak w innych państwach na mocy otrzymanych lub uznanych tam dyplomów lekarskich, mają prawo jedynie brać udział w naradach lekarskich, do których są wzywane przez lekarzy, posiadających prawo wykonywaniu praktyki lekarskiej w Państwie Polskiem i wykonać zabiegi z tych narad wynikające.

Art. 9. (1) Prawo używania tytułu „lekarz“ przysługuje wyłącznie osobom, posiadającym prawo wykonywania praktyki lekarskiej na zasadzie postanowień niniejszego rozporządzenia.

(2) Ponadto osobom tym, które uzyskały dyplom lekarski przed dniem 30 czerwca 1930 r., przysługuje prawo używania tytułu „doktora wszechnauk lekarskich“.

(3) Postanowienia niniejszego artykułu nie naruszają w niczem uprawnień do używania tytułów, uzyskanych na podstawie innych przepisów prawnych.

Art. 10. (1) Używanie przez osoby, wykonywające praktykę lekarską tytułów, nieuznanych w Państwie Polskiem, a mogących wywołać błędne mniemanie o szczególnem uprawnieniu do wykonywania praktyki lekarskiej, jest wzbronione.

(2) Warunki otrzymania tytułu specjalisty w ściśle określonych dziedzinach lecznictwa oraz przepisy co do praw jego używania ustala rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego po wysłuchaniu opinji Naczelnej Izby Lekarskiej.

Art. 11. (1) Zabrania się ogłaszania i reklamowania jakiemikolwiek sposobami:

a) środków leczniczych, niedopuszczonych do obrotu w kraju,

b) środków leczniczych, dopuszczonych do obrotu w kraju — w formie, zawierającej informacje lecznicze mogące wprowadzić w błąd publiczność,

c) preparatów odżywczych i przedmiotów użytku w formie, zawierającej wskazania lecznicze.

(2) Ogłaszanie i reklamowanie środków leczniczych, wydawanych jedynie na recepty lekarskie, dozwolone jest wyłącznie w prasie fachowej.

(3) Minister Opieki Społecznej normuje drogą rozporządzeń sprawy ogłoszeń publicznych, komunikatów i innych reklam, dotyczących wykonywania praktyki lekarskiej, lecznictwa i sprzedaży środków leczniczych.

(4) Odpowiedzialność za rozpowszechnianie i podawanie do publicznej wiadomości w jakikolwiek sposób ogłoszeń, komunikatów lub innych reklam wbrew postanowieniom niniejszego rozporządzenia, ponoszą zarówno osoby ogłaszające i reklamujące, jak i osoby, odpowiedzialne na ogólnych zasadach za umieszczanie ogłoszeń i reklam w czasopismach, wszelkiego rodzaju wydawnictwach oraz przedsiębiorstwach.

Art. 12. (1) Lekarz może dokonywać zabiegów operacyjnych tylko za uprzednią zgodą chorego lub jego prawnego zastępcy, wyjąwszy przypadki, gdy życiu grozi bezpośrednie niebezpieczeństwo, a zabieg operacyjny dokonywany jest poza obrębem zakładu leczniczego.

(2) Zabiegu spędzania płodu, w przypadkach, przewidzianych w art. 233 pkt. b) Kod. Kar. lekarz może dokonać dopiero po uprzedniem złożeniu mu zaświadczenia prokuratora, stwierdzającego uzasadnione podejrzenie, że ciąża powstała wskutek przestępstwa z art. 203, 204, 205 lub 206 Kod. Kar.

(3) W przypadkach, gdy zabieg spędzenia płodu jest konieczny ze względu na zdrowie kobiety ciężarnej, lekarz może dokonać takiego zabiegu po uprzedniem złożeniu mu zaświadczenia dwóch lekarzy, stwierdzających powyższą okoliczność.

Art. 13. (1) Prawo wykonywania praktyki lekarskiej lekarz traci z mocy samego prawa:

a) w razie utraty obywatelstwa polskiego z wyjątkiem przypadku, określonego w art. 4 ust. 1 pkt. e);

b) w razie ubezwłasnowolnienia z powodu choroby psychicznej — na czas trwania ubezwłasnowolnienia.

(2) W przypadkach, gdy z powodu choroby psychicznej lekarza, wykonywanie przez niego praktyki lekarskiej może zagrażać oczywistem niebezpieczeństwem życiu lub zdrowiu osób leczonych, wojewoda władny jest na podstawie orzeczenia komisji lekarskiej, wyłonionej przez zarząd izby lekarskiej, zawiesić lekarza w prawie wykonywania praktyki lekarskiej na czas trwania tej choroby. Decyzja wojewody wymaga uzasadnienia. Na żądanie zainteresowanego lekarza, nie wcześniej jednak niż po upływie jednego roku od dnia zawieszenia lekarza w prawie wykonywania praktyki lekarskiej, wojewoda zarządza ponowne badanie jego przez wymienioną komisję.

Art. 14. Lekarz może być pozbawiony prawa wykonywania praktyki lekarskiej na stałe lub na określony przeciąg czasu:

a) wyrokiem sądu powszechnego lub wojskowego,

b) wyrokiem sądu dyscyplinarnego izby lekarskiej, zatwierdzonym przez radę dyscyplinarną przy Ministrze Opieki Społecznej.

Art. 15. (1) Lekarz obowiązany jest do zachowania w tajemnicy wszystkiego, o czem poweźmie wiadomość podczas i wskutek wykonywania swego zawodu.

(2) Wyjątek od obowiązku zachowania tajemnicy lekarskiej stanowią przypadki:

a) kiedy lekarz obowiązany jest z mocy przepisów prawnych donosić władzom o zachorowaniach;

b) w których leczony lub jego prawny zastępca (opiekun, kurator i t. p.) zezwolą na jej ujawnienie;

c) w których powierzający lekarzowi tajemnicę jest niewłasnowolny; w tych przypadkach lekarz, o ile nie dostrzeże w ujawnieniu powierzonej mu tajemnicy krzywdy chorego, może wyjawić powierzoną mu tajemnicę prawnemu zastępcy tegoż;

d) w której zachowanie tajemnicy lekarskiej powodować może istotne niebezpieczeństwo dla życia i zdrowia leczonego lub otoczenia;

e) kiedy na skutek żądania uprawnionych władz, urzędów, bądź też instytucyj państwowych, samorządowych lub publiczno-prawnych lekarz występuje jako biegły;

f) kiedy badanie lekarskie zostało zarządzone na żądanie uprawnionych do tego władz, urzędów i instytucyj państwowych, samorządowych i publiczno-prawnych.

Art. 16. (1) Z wykonywaniem praktyki lekarskiej nie wolno łączyć zajęć, nielicujących z etyką lub powagą zawodu lekarskiego.

(2) W poszczególnych przypadkach zakazy wydają wojewódzkie władze administracji ogólnej na podstawie opinji izby lekarskiej, a co do lekarzy wojskowych — władze wojskowe.

Art. 17. (1) Lekarz, który zgodnie z postanowieniami art. 6 ust. 3 nie zaprzestał wykonywania praktyki lekarskiej, winien, jeśli nie zachodzi poważna ku temu przeszkoda, udzielić pomocy lekarskiej w każdym przypadku, grożącym choremu wskutek zwłoki niebezpieczeństwem utraty życia lub zdrowia. Za odmówienie w takich przypadkach pomocy lekarskiej, lekarz, niezależnie od kar, przewidzianych w artykule 25 winien być pociągnięty do odpowiedzialności dyscyplinarnej.

(2) Przepis ustępu poprzedniego nie obowiązuje w miejscowościach, w których jest zorganizowana stale czynna lekarska pomoc doraźna.

Art. 18. (1) Lekarz może odstąpić od leczenia chorego według własnego uznania, o ile nie zachodzi przypadek, przewidziany w art. 17, obowiązany jest jednak o tem zawczasu uprzedzić chorego, względnie osoby opiekujące się chorym.

(2) Przepis ustępu 1 nie dotyczy przypadków, w których lekarz wykonywa swe czynności z tytułu obowiązku służbowego lub zawartych dobrowolnych umów.

Art. 19. (1) Każdy lekarz, wykonywający praktykę lekarską, który nie przekroczył w dniu powołania 35 roku życia, może być powołany do publicznej cywilnej służby zdrowia w wyjątkowych przypadkach, wywołanych koniecznością zwalczania groźnych chorób zakaźnych nagminnych (epidemji) — na czas ich trwania, a to w przypadkach:

a) niemożności zadośćuczynienia potrzebom przez urzędowy personel lekarski,
b) niemożności zdobycia dostatecznej liczby sił lekarskich drogą dobrowolnych zgłoszeń z pośród wolnopraktykujących lekarzy.

(2) Zasady na jakich nastąpić może powołanie lekarzy do publicznej cywilnej służby zdrowia, oraz normy płacy lekarzy, powołanych w powyższym trybie, jako też zaopatrzenie na wypadek choroby lub niezdolności do pracy, a także odszkodowanie dla rodziny lekarza w razie jego śmierci, spowodowanej powyższem powołaniem, ustali Rada Ministrów na wniosek Ministra Opieki Społecznej, zgłoszony w porozumieniu z Ministrem Skarbu po uprzedniem wysłuchaniu opinji Naczelnej Izby Lekarskiej.

(3) Postanowienia ustępów 1 i 2 nie dotyczą lekarzy wojskowych, ani też lekarzy, powołanych do osobistych świadczeń wojennych lub do wojskowej służby pomocniczej.

Art. 20 (1) Każdemu lekarzowi, który udzielił pierwszej pomocy w nagłych przypadkach lub przybył do jej udzielenia, należy się odpowiednia zapłata za trud według taksy ustalonej na mocy art. 21 oraz zwrot rzeczywistych i usprawiedliwionych wydatków.

(2) O ile koszty za udzielenie przez lekarza pomocy w nagłych przypadkach nie mogą być zwrócone lub ściągnięte od chorego, względnie od innych osób lub instytucyj, zobowiązanych z jakiegokolwiek tytułu prawnego do pokrycia tych kosztów, wypłaca je lekarzowi związek komunalny, na którego obszarze zaszedł nagły przypadek, przytem związkowi komunalnemu, który koszty te pokrył, przysługuje w przeciągu 5 lat od dnia zapłacenia należności prawo regresu do osób i instytucyj wyżej wspomnianych, jak również do związków komunalnych, obowiązanych do pokrywania kosztów leczenia ubogich na mocy ogólnych przepisów; to samo prawo regresu przysługuje również ostatnio wymienionym związkom komunalnym.

Art. 21. (1) W razie niezawarcia oddzielnej umowy z lekarzem o należności za udzielelenie porady, za zabieg lekarski lub za leczenie, lekarz obowiązany jest przyjąć ją w wysokości, odpowiadającej skalom cennika należności lekarskich, ogłaszanego przez wojewódzką władzę administracji ogólnej po zasięgnięciu opinji izby lekarskiej. Instytucje rządowe, samorządowe, opieki społecznej. ubezpieczeń społecznych i dobroczynne korzystają z ulg, określonych przez tę władzę.

(2) W razie sporu o słuszność lub wysokość należności, żądanych przez lekarza zainteresowanym stronom przysługuje prawo zwrócenia się do sądu polubownego izby lekarskiej o rozstrzygnięcie tego sporu; orzeczenia sądu polubownego są ostateczne.

(3) Z chwilą wyrażenia przez obie strony pisemnej zgody na rozstrzygnięcie sporu przez sąd polubowny, zwracanie się na drogę sądową jest niedopuszczalne.

Art. 22. (1) Lekarz może wydawać świadectwa stanu zdrowia oraz śmierci tylko na podstawie uprzedniego badania, dokonanego osobiście.

(2) Za wydanie świadectwa lekarz ma prawo pobierania odpowiedniej należności, ustalanej w trybie art. 21.

(3) W każdem świadectwie zdrowia lekarz winien:

a) wskazać cel jego wydania oraz na czyje ręce i na czyje żądanie je wydał,
b) dokładnie wymienić swoje imię, nazwisko i adres, jak również imię, nazwisko, wiek, miejsce zamieszkania i sposób stwierdzenia tożsamości osoby badanej,
c) zaznaczyć rozpoznanie choroby oraz podać datę dokonanego przez siebie badania.

(4) Rozpoznanie choroby może być opuszczone, jeżeli ze względu na cel wydania świadectwa lekarz uzna je za zbyteczne lub jeżeli umieszczenie rozpoznania w świadectwie nasuwa wątpliwość co do zachowania tajemnicy lekarskiej w myśl art. 15.

Art. 23. Postanowienia artykułów 20, 21 i 22 ust. 2 nie mają zastosowania do cywilnych i wojskowych lekarzy państwowych, do lekarzy samorządowych oraz zatrudnionych w instytucjach ubezpieczeń społecznych w przypadkach, w których wykonywają oni czynności z tytułu obowiązku służbowego lub umownego.

Art. 24. (1) Środki lekarskie zapisuje się w formie recept.

(2) Sposób wystawiania recept ustala Minister Opieki Społecznej w drodze rozporządzenia.

Art. 25. (1) Winni wykonywania praktyki lekarskiej wbrew przepisom artykułu 2 ust. 2, art. 3, 4 i 5 oraz winni przekroczenia przepisów art. 11, 12 i 17 ust. 1 i rozporządzeń wydanych na podstawie art. 11 ulegną karze aresztu do trzech miesięcy i grzywny do trzech tysięcy złotych lub jednej z tych kar, o ile za czyn ten nie grozi kara surowsza.

(2) Druki, broszury, wzory, próbki leków, środki lecznicze i t. p., rozpowszechniane wbrew przepisom artykułu 11, ulegną zniszczeniu lub konfiskacie na rzecz szpitali lub instytucyj publicznych.

(3) Winni przekroczenia przepisów innych artykułów niniejszego rozporządzenia ulegną karze grzywny do 1.000 zł, o ile za czyn ten nie grozi kara surowsza.

(4) W razie niemożności ściągnięcia grzywny, władza orzekająca oznacza karę aresztu zastępczego, jednak nie wyżej ponad cztery tygodnie.

(5) Do orzekania powołane są powiatowe władze administracji ogólnej.

Art. 26. Uprawnienia, wynikające z art. 16 Minister Opieki Społecznej może przekazać izbom lekarskim. Ponadto Minister Opieki Społecznej może przekazać izbom lekarskim regulowanie sprawy ogłoszeń publicznych, komunikatów i innych reklam, dotyczących wykonywania praktyki lekarskiej i lecznictwa przez lekarzy.

Art. 27. Rozporządzenie niniejsze w niczem nie narusza przepisów, normujących wykonywanie praktyki dentystycznej i felczerskiej.

Art. 28. (1) W miejsce przepisów ustawy w przedmiocie wykonywania praktyki lekarskiej w Państwie Polskiem z dnia 2 grudnia 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 105, poz. 762), jeżeli na nie powołują się obowiązujące przepisy innych ustaw, wchodzą odpowiednie przepisy niniejszego rozporządzenia.

(2) Przepisy, dotyczące spraw, przekazanych w niniejszem rozporządzeniu do unormowania w drodze rozporządzeń wykonawczych, mają nadal moc obowiązującą do czasu wydania tych rozporządzeń.

Art. 29. Przepisy rozporządzenia niniejszego nie naruszają specjalnych uprawnień, przewidzianych w umowach międzynarodowych, w warunkach i w granicach w umowach tych przewidzianych.

Art. 30. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Opieki Społecznej w porozumieniu z właściwymi ministrami.

Art. 31. (1) Rozporządzenie niniejsze obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej i wchodzi w życie piętnastego dnia po ogłoszeniu.

(2) Z dniem wejścia w życie rozporządzenia niniejszego tracą moc obowiązującą wszystkie przepisy w sprawach, unormowanych niniejszem rozporządzeniem, w szczególności ustawa z dnia 2 grudnia 1921 r. w przedmiocie wykonywania praktyki lekarskiej w Państwie Polskiem (Dz. U. R. P. Nr. 105, poz. 762).

Poz. 713. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 25 września 1932 r. w sprawie zmiany ustawy z dnia 1 sierpnia 1919 r. o załatwianiu zatargów zbiorowych pomiędzy pracodawcami a pracownikami rolnymi.

Poz. 714. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 25 września 1932 r. o wpisywaniu do ksiąg hipotecznych na rzecz Skarbu Państwa prawa własności nieruchomości państwowych, będących w zarządzie przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe".

Poz. 715. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 25 września 1932 r. w sprawie pierwszeństwa zaległych ciężarów na rzecz spółek wodnych.

Poz. 716. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 26 września 1932 r. w sprawie zwrotu ceł przy wywozie zbóż, produktów przemiału i słodu.

Poz. 717. Obwieszczenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 1932 r. o sprostowaniu błędu w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 sierpnia 1932 r. w sprawie wyłączeń z Ordynacji Zamoyskiej.

---

z 30 września Nr. 82 Rok 1932

Poz. 718. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 4 września 1932 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości w sprawie umarzania pożyczek na odbudowę.

Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 18 lutego 1932 r. zmieniającej niektóre postanowienia ustawy z dnia 6 maja 1924 r. o pomocy państwowej na odbudowę budynków, zniszczonych lub uszkodzonyah wskutek działań wojen-

nych (Dz. U. R. P. Nr. 19, poz. 131) oraz art. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 maja 1932 r. w sprawie zniesienia urzędu Ministra Robót Publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 479) zarządza się co następuje:

§ 1. Przy powzięciu decyzji o umorzeniu pożyczki na odbudowę, będą stosowane postanowienia rozporządzenia Nr. 3 Ministrów: Robót Publicznych i Skarbu z dnia 20 maja 1927 r. w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości w sprawie umarzania pożyczek na odbudowę (Dz. U. R. P. Nr. 48, poz. 436) ze zmianami i uzupełnieniami, wynikającemi z postanowień niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Komisja wojewódzka przy umarzaniu pożyczek na odbudowę może w następujących wypadkach powziąć decyzję którym poszkodowanym nie należy potrącać zapomóg na odbudowę, poprzednio otrzymanych w naturze lub w gotówce ze źródeł finansowych Państwa Polskiego, bądź państw. zaborczych, jako też ze źródeł samorządowych lub społecznych:

a) jeżeli zapomoga otrzymana na odbudowę nawet przy uwzględnieniu udzielonej następnie pożyczki na odbudowę nie mogła być należycie ekonomicznie zużyta na cele odbudowy i nie przyczyniła się do podniesienia stanu gospodarczego poszkodowanego,
b) jeżeli z przeliczenia na złote zapomogi udzielonej w naturze okaże się, że ceny drzewa, według których przeliczenia dokonano, wyższe są od cen, jakie faktycznie na danym obszarze były pobierane,
c) jeżeli stan majątkowy poszkodowanego, jego możność zarobkowania i wysokość przypuszczalnych dochodów nie pozwalają na potrącenie zapomogi bez ujemnego wpływu na egzystencję poszkodowanego lub jego rodziny,
d) jeżeli poszkodowany nie mógł użyć materjału budowlanego, przyznanego tytułem zapomogi na odbudowę z powodu jego niezdatności do celów budowlanych,
e) jeżeli materjał budowlany, otrzymany tytułem zapomogi na odbudowę, został zabrany, spalony lub wogóle uległ zniszczeniu w czasie wojny,
f) w innych wyjątkowych wypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie.

Spłacone już przez poszkodowanego zapomogi nie podlegają zwrotowi.

§ 3. Prośby o umorzenie zapomóg na odbudowę mogą być zawarte bądź w podaniach o umorzenie pożyczek, bądź w oddzielnych podaniach wniesionych do starosty, który przedstawia je komisji wojewódzkiej do decyzji wraz z wnioskiem pożyczkowej komisji odbudowy.

Jeżeli przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia była już powzięta decyzja o częściowem lub całkowitem umorzeniu pożyczek, interesowani mogą prosić o dodatkowe umorzenie zapomogi na odbudowę, jeżeli jej jeszcze nie zwrócili.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 719. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 30 września 1932 r. o zmianie rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 8 kwietnia 1932 r. o ustaleniu taryfy na wyroby tytoniowe.

Poz. 720. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 30 września 1932 r. w sprawie obniżenia stawek podatku spożywczego od win musujących.

Poz. 721. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych i Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 września 1932 r. w sprawie wykonania ustawy z dnia 18 marca 1932 r. o uregulowaniu prawa własności gruntów oddanych w drodze parcelacji w posiadanie nabywców na obszarze województw centralnych i wschodnich.

Poz 722. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 20 września 1932 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych o zmianie rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 października 1929 r. o regulowaniu cen przetworów zbóż chlebowych, mięsa i jego przetworów oraz cegły.

Na podstawie art. 1 pkt. b) i art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31 sierpnia 1926 r. o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszedniego użytku (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 527) w brzmieniu ustalonem rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 374) zarządza się co następuje:

§ 1. W tytule rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 października 1929 r. (Dz. U. R. P. Nr. 81, poz. 607) skreśla się słowa: „przetworów zbóż chlebowych, mięsa i jego przetworów oraz cegły" a w to miejsce wstawia się słowa: „przedmiotów powszedniego użytku".

§ 2. W ust. 1 § 2 tegoż rozporządzenia z dnia 29 października 1929 r. po słowach: „wyroby masarskie" wstawia się słowa: „odzież, obuwie, naftę, węgiel, żelazo".

§ 3. W § 11 tegoż rozporządzenia z dnia 29 października 1929 r. skreśla się słowa: „do dnia 31 sierpnia 1931 r." a w to miejsce wstawia się słowa: „do dnia 31 grudnia 1934 r.".

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Równocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie z dnia 19 sierpnia 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 74, poz. 672).

Poz. 723. Oświadczenie rządowe z dnia 13 sierpnia 1932 r. w sprawie złożenia w imieniu Rządu Szwajcarskiego dokumentu ratyfikacyjnego protokółu, dotyczącego zakazu używania na wojnie gazów duszących, trujących, lub podobnych, oraz środków bakterjologicznych, podpisanego w Genewie dnia 17 czerwca 1925 r.

Poz. 724. Obwieszczenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 25 września 1932 r. o sprostowaniu błędów w tekście rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r., zawierającego „Przepisy wprowadzające kodeks karny i prawo o wykroczeniach".

z 5 października Nr. 83 Rok 1932

Poz. 725. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 30 września 1932 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu kodeksu postępowania karnego.

II.
Przedruki z Monitora Polskiego.

z 12 września Nr. 209 Rok 1932

Poz. 242. Zarządzenie o nadaniu Złotego Krzyża Zasługi.

z 13 września Nr. 210 Rok 1932

Poz. 243. Zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 5 września 1932 r. o wywłaszczeniu przymusowem gruntów na rzecz Skarbu Państwa pod budowę półkoszarek dla mijanek „Ługi" i „Pisary" na linji kolejowej Skarżysko Kamienna — Rozwadów.

z 14 września Nr. 211 Rok 1932

z 15 września Nr. 212 Rok 1932

z 16 września Nr. 213 Rok 1932

Poz. 244. Zarządzenie o nadaniu Krzyża Kawalerskiego Orderu Odrodzenia Polski.

Poz. 245. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 września 1932 r. o zniesieniu kancelarji notarjalnej w Peczeniżynie, w okręgu sądu okręgowego w Kołomyji i o utworzeniu trzeciej kancelarji notarjalnej w Kołomyji w tym samym okręgu sądowym.

z 17 września Nr. 214 Rok 1932

Poz. 246. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 5 września 1932 r.

z 19 września Nr. 215 Rok 1932

Poz. 247. Okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 13 września 1932 r. L. D. IV. 18826/3/32 w sprawie wywozu jaj.

z 20 września Nr. 216 Rok 1932

Poz. 248. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 13 września 1932 r. w sprawie utworzenia na lotnisku w Porubanku ekspozytury Urzędu Celnego w Wilnie.

z 21 września Nr. 217 Rok 1932

Poz. 249. Zarządzenie o nadaniu Krzyża Niepodległości z mieczami, Krzyża Niepodległości i Medalu Niepodległości.

z 22 września Nr. 218 Rok 1932

Poz. 250. Instrukcja Ministra Opieki Społecznej z dnia 15 września 1932 r. o kontroli surowic i szczepionek leczniczych, zapobiegawczych i djagnostycznych.

z 23 września Nr. 219 Rok 1932

Poz. 251. Postanowienie Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wojskowych i Skarbu z dnia 3 września 1932 r. w sprawie ulg dla przedsiębiorstwa „Mars"—Wytwórnia Kuchen Polowych i Sprzętu Wojskowego w Rzeszowie, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.

z 24 września Nr. 220 Rok 1932

Poz. 252. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 15 września 1932 r. w sprawie umorzonych w dniu 1 września 1932 r. obligacyj 7% pożyczki kolejowej.

z 26 września Nr. 221 Rok 1932

z 27 września Nr. 222 Rok 1932

Poz. 253. Zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej o zwołaniu Sejmu Śląskiego.

Poz. 254. Okólnik Nr. 128 Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 1 września 1932 r. (BP-13179/32) w sprawie wykazu szkół, w których nauka uprawnia do zwrotu opłat szkolnych.

z 28 września Nr. 223 Rok 1932

Poz. 255. Zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 25 września 1932 r. w sprawie czasowego zajęcia gruntu w Łodzi na potrzeby wojskowej.

Poz. 256. Zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 25 września 1932 r. w sprawie uchylenia zarzadzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 1 marca 1930 r. o wywłaszczeniu gruntów pod Pomocniczą Składnicę Uzbrojenia Nr. 3.

z 29 września Nr. 224 Rok 1932

Poz. 257. Instrukcja wydana przez Ministra Skarbu i Ministra Poczt i Telegrafów w sprawie sprzedaży znaków stemplowych przez urzędy pocztowe.

z 30 września Nr. 225 Rok 1932

Poz. 258. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 22 września 1932 r. o wartości jednego grama czystego złota.

z 1 października Nr. 226 Rok 1932

Poz. 259. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 26 września 1932 r. o utworzeniu drugiej kancelarji notarjalnej w Zakopanem, w okręgu sądu okręgowego w Nowym Sączu.

z 3 października Nr. 227 Rok 1932

z 4 października Nr. 228 Rok 1932

z 5 października Nr. 229 Rok 1932

Poz. 260. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 27 września 1932 r. w sprawie zmiany załącznika B. do art. 32 Konwencji z dnia 7 grudnia 1929 r., dotyczącej ułatwień w małym ruchu granicznym polsko-rumuńskim (Dz. U. R. P. z 1931 r., Nr. 61, poz. 492).

z 6 października Nr. 230 Rok 1932

z 7 października Nr. 231 Rok 1932

z 8 października Nr. 232 Rok 1932

Poz. 261. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 1 października 1932 r. o utworzeniu niezależnego administracyjnie od nadleśnictwa Zarządu Tartaku Państwowego w Bolechowie.

Poz. 262. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 1 października 1932 r. o utworzeniu niezależnego administracyjnie od nadleśnictwa Zarządu Tartaku Państwowego w Delatynie.

Poz. 263. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 1 października 1932 r. o utworzeniu niezależnego administracyjnie od nadleśnictwa Zarządu Tartaku Państwowego w Kielcach.

z 10 października Nr. 233 Rok 1932

IV.

Orzecznictwo

Przedruki ze „Zbioru Wyroków N. T. A.“ rocznik IX rok 1931 dział A.

Nr. 332A.

Władza nie ma prawa w drodze administracyjnej żądać od emeryta w wypadku, przewidzianym w art. 25 ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923 poz. 46/24, zwrotu nadebranego uposażenia emerytalnego, jeżeli wytoczone przez władzę przeciwko powyższemu emerytowi powództwo o odszkodowanie z tego tytułu zostało prawomocnemi wyrokami sądowemi uznane merytorycznie za nieuzasadnione.

(Wyrok z 7 stycznia 1931 l. rej. 1118/29).

Nr. 334A.

Zawarty w art. 12 ustawy o zakwaterowaniu wojska w czasie pokoju z 15 lipca 1925 poz. 681 Dz. Ust. obowiązek gminy do wynajęcia nieruchomości, celem dostarczania oficerom i żonatym podoficerom pomieszczeń kwaterunkowych, obejmuje również i podnajem nieruchomości.

(Wyrok z 9 stycznia 1931 l. rej. 5065/29.

Nr. 336A.

Unieważnienie zaświadczenia obywatelstwa, wydanego w chwili, kiedy nie obowiązywał jeszcze, względnie nie był jeszcze ogłoszony żaden przepis prawny, normujący kwestję, komu przysługuje obywatelstwo polskie, bez równoczesnego ustalenia, że dana osoba nie jest według obowiązującego prawa obywatelem polskim, jest naruszeniem form postępowania ze szkodą dla danej osoby.

(Wyrok z 14 stycznia 1931 l. rej. 3281/29).

Nr. 338A.

Jeżeli na skutek podania strony o wznowienie postępowania władza przedsięweźmie czynności urzędowe, świadczące o wznowieniu, odmowa z uwagi na prawomocność poprzedniego orzeczenia ponownego rozstrzygnięcia sprawy przy uwzględnieniu ustaleń wznowionego postępowania stanowi istotną wadliwość w rozumieniu art. 19 ustawy o N. T. A. poz. 400/26 Dz. Ust.

(Wyrok z 17 stycznia 1931 l. rej 2193/29).

Nr. 339A.

Nadane władzy w art. 75 cz. 3 rozporządzenia Prezydenta R. P. o postępowaniu administracyjnym z 22 marca 1928 poz. 341 Dz. Ust. uprawnienienie powołania się jedynie na podstawę prawną w wypadkach gdy decyzja pozostawiona jest całkowiecie swobodnej ocenie władzy, nie wyłącza jeszcze samo przez się właściwości N. T. A. w tego rodzaju sprawach.

(Wyrok z 19 stycznia 1931 l. rej. 4379/29).

Nr. 340A.

Sześciomiesięczny termin przedawnienia, przewidziany w art. 56 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o ubezpieczeniu pracowników umysłowych z 24 listopada 1927 poz. 911 Dz. Ust., liczy się od dnia utraty zajęcia.

(Wyrok z 20 stycznia 1931 l. rej. 6926/29).

Nr. 351A.

Właściciel względnie posiadacz zwierząt, zabitych lub padłych na jedną z chorób, przewidzianych art. 20 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych z 22 sierpnia 1927 poz. 673 Dz. Ust., nie traci prawa do otrzymania zapomogi, określonej art. 76 tegoż rozporządzenia, w wypadku, gdy choroba została spowodowana przez osobę trzecią, o ile tylko dopełnił obowiązku zgłoszenia w myśl art. 20 i zachował środki ostrożności, przepisane art. 21 tegoż rozporządzenia.

(Wyrok z 18 lutego 1931 l. rej. 4523/29).

Nr. 352A.

Pojęcie małżeństwa rozdzielonego w rozumieniu przepisu art. 8 ust. 2 pkt. d) ustawy o opiece społecznej z 16 sierpnia 1923 poz. 726 Dz. Ust. obejmuje wszelkie wypadki trwałego rozdzielenia wspólnego pożycia rodziców dziecka, wobec czego dziecko poniżej lat 16, pozostałe przy matce, w razie powołania ojca na wojnę, z której tenże nie wrócił, nabywa prawo do trwałej opieki ze strony tej gminy, w której matka jego przebywa conajmniej rok.

(Wyrok z 18 lutego 1931 l. rej. 4970/29).

Nr. 353A.

Wprowadzony w drodze rozporządzenia policyjnego system oczyszczania ulic w mieście Bydgoszczy przez t. zw. Tabor Miejski jest urządzeniem komunalnem w rozumieniu art. 27 ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych z 11 sierpnia 1923 poz. 747 Dz. Ust., z którego korzystają wszyscy właściciele nieruchomości, położonych przy ulicach, placach i t. d., przez ten tabor oczyszczanych, a w konsekwencji obowiązani są do ponoszenia opłat, w cytowanym wyżej artykule przewidzianych.

(Wyrok z 20 lutego 1931 l. rej. 1651/29).

V.

Zarządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych.

176.

ZARZĄDZENIE

Ministra Spraw Wewnętrznych

z dnia 27 września 1932 r.

w sprawie utworzenia rezerwy szeregowych przy Komendzie Głównej Policji Państwowej.

§ 1. Na podstawie art. 18 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r., w brzmieniu obwieszczenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 31 grudnia 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 5 z 1931 r. poz. 27), zarządzam utworzenie rezerwy szeregowych przy Komendzie Głównej P. P.

§ 2. Rezerwa ta przeznaczona jest do specjalnych zadań służby bezpieczeństwa, a w szczególności do czasowego wzmacniania stanu liczebnego P. P. w poszczególnych województwach.

§ 3. Stan rezerwy ustalam na 120 — 180 szeregowych P. P. pod dowództwem odpowiedniej ilości oficerów P. P.

§ 4. Rezerwą dysponuje Minister Spraw Wewnętrznych.

§ 5. Siedzibą rezerwy jest m. Żyrardów województwa warszawskiego.

§ 6. Wykonanie niniejszego zarządzenia poruczam Komendantowi Głównemu P. P.

§ 7. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 15 września.

Minister

(—) Bronisław Pieracki.

VI.

Okólniki Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

177.

Okólnik Nr. 112

z dnia 12 września 1932 r.

(AA. 4. 7.) w sprawie wydawania rozporządzeń porządkowych.

Do

P. P. Wojewodów (z wyjątkiem pomorskiego, poznańskiego i śląskiego) i P. Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Celem skomasowania oraz uzupełnienia dotychczasowych wskazówek w sprawie wydawania rozporządzeń porządkowych Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, uchylając zarządzenia wymienione w zakończeniu niniejszego, podaje P. P. Wojewodom następujące wytyczne i uwagi, których odtąd jedynie należy przestrzegać.

Wydawanie rozporządzeń porządkowych regulują postanowienia art. art. 108 pkt. 2, 109, 110 pkt. 3 i art, 111 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19.I.1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86).

I.

Materjalna treść rozporządzeń.

Z treści wymienionych wyżej postanowień wynika, iż dla wydania rozporządzenia porządkowego wymaga się pod względem materjalnym następujących przesłanek:

a) prawdopodobieństwa, iż pewne faktyczne działania lub zaniechania wywołają niebezpieczeństwo dla życia, zdrowia lub mienia obywateli — albo też naruszą spokój lub porządek publiczny (art. 109 ust. 1),

b) stanu faktycznego, nieunormowanego osobnemi przepisami prawnemi (art. 108 pkt. 2),

c) jako celu ochrony bezpieczeństwa, spokoju i porządku publicznego (art. 108 pkt. 2).

ad a) Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 19.I.1928 r. upoważnia do wydawania rozporządzeń porządkowych w takich wypadkach, gdy zachodzi tylko *prawdopodobieństwo* zagrożenia bezpieczeństwa życia, zdrowia i mienia obywateli lub naruszenia spokoju i porządku publicznego przez pewne zaobserwowane w życiu zbiorowem społeczeństwa fakty działania lub zachowania się jednostek; — nie jest więc koniecznem, aby te działania i zaniechania bezpośrednio powodowały ujemne skutki dla zbiorowości lub jednostek. Prawdopodobieństwo tego zagrożenia winny władze ustalać drogą analizy tych jednostkowych działań i zaniechań pod kątem widzenia ich rzeczywistego niebezpieczeństwa dla dobra, spokoju i porządku publicznego, biorąc zarazem i to pod uwagę, czy stwierdzone na obszarze danym województwa fakty mają charakter masowy, a przez to uzasadniający wydanie odpowiedniej normy prawnej,—czy też chodzi tu o wypadki sporadyczne, a więc nieuzasadniające jeszcze wydania rozporządzenia porządkowego; — w ostatnim bowiem wypadku nie można przyjąć, aby zagrożenie interesu publicznego wchodziło istotnie w grę.

ad b) Formalne brzmienie pkt. 2 art. 108 nie stoi jednak na przeszkodzie wydania rozporządzenia porządkowego w wypadkach, gdy osobno przepisy prawne normują w sposób niewyczerpujący pewne stosunki faktyczne.

Rozporządzenie porządkowe może więc być również pewnego rodzaju uzupełnieniem niekompletnej normy prawnej, jednakże uzupełnienie to winno być zawarte w granicach, jakie treści rozporządzeń porządkowych zakreślają art. art. 108 pkt. 2 i 109 rozporz. z dn. 19.I.1928 r., t. zn. że rozporządzenia te mogą w takich razach odnosić się tylko do tych kwestyj, które wchodzą w zakres względnie też są objęte pojęciem bezpieczeństwa, spokoju i porządku publicznego, — a o których odnośna norma wyższego rzędu milczy.

Należy przytem mieć to na uwadze, że nie mogą być wydawane rozporządzenia porządkowe o charakterze uzupełniającym pewną niekompletną normę prawną w tych wypadkach, gdy z treści poszczególnych postanowień tej normy, bądź też z intencji ustawodawcy wyrażonej w całokształtcie przepisów danej normy prawnej wynika, że ten świadomie i celowo wstrzymał się od unormowania pewnych zagadnień, wiążących się z regulowaną przez niego dziedziną życia. Rozporządzeniem porządkowem nie można np. uzależniać uzyskanie uprawnienia przemysłowego bądź rozpoczęcie wykonywania przemysłu od warunków, których prawo przemysłowe z dn. 7.VI.1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 53, p. 468) nie przewiduje; podobnie nie można nakładać rozporządzeniem porządkowem na przemysłowców okrężnych dalej idących ograniczeń przy wykonywaniu tego rodzaju przemysłu, niż to przewiduje prawo przemysłowe np. nie można zakazać okrężcom wchodzenia na podwórza domów prywatnych. Można natomiast przepisem porządkowym normować ze względów bezpieczeństwa, porządku i spokoju publicznego sposób prowadzenia przemysłu okrężnego na drogach, ulicach i placach publicznych, ale tylko o tyle, o ile względy bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz porządku i spokoju na drogach i placach tego koniecznie wymagają.

ad c) Rozporządzenie porządkowe nie może w żadnym razie mieć innego celu, aniżeli ochronę bezpieczeństwa, spokoju lub porządku publicznego; nie może więc być wydane, jeżeliby miało na celu np. tylko ułatwienie urzędowania władzom administracyjnym.

Poza tem zauważa się, że przedkładane Ministerstwu projekty rozporządzeń zawierają niejednokrotnie postanowienia, w których trudno się dopatrzeć charakteru istotnie prewencyjnego, t. zn. że niezachowanie tych przepisów nietylko nie może spowodować bezpośredniej groźby dla bezpieczeństwa, spokoju lub porządku publicznego, ale groźby tej trudno się dopatrzeć nawet w dalszych ewentualnych skutkach, jakieby mogły powstać w wyniku zakazanego działania lub zaniechania. Poza tem zdarzają się wypadki, że treść projektowanych przez P. P. Wojewodów rozporządzeń porządkowych koliduje z przepisami ustaw, a nawet z postanowieniami Konstytucji z 17.III.1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 44), odnoszących się do obywateli (np. wolności zamieszkania, nietykalności mieszkania), — albo też przepisy takie krępują swobodę ruchów ludności, względnie nakładają na nią takie obowiązki i ciężary o charakterze ekonomicznym, że rozmiary tych obowiązków pozostają w nieproporcjonalnym stosunku do celów, jakie zamierza się osiągnąć wydanym przepisem. Chociaż bowiem niewątpliwie wykonanie całego szeregu przepisów porządkowych z konieczności zawsze stanowić będzie dla ludności pewne obciążenie gospodarcze bądź w formie wykonywania pewnych prac i czynności (np. czyszczeniu ulic, obejść i sieni domowych, osobiste świadczenia podczas pożarów z uszczerbkiem dla zwykłych zajęć gospodarczych), bądź w formie świadczeń rzeczowych (stawianie ustępów, ogrodzeń, dostarczenie koni z uprzężą w czasie pożarów), to jednak należy zawsze brać pod uwagę, czy ciężary te związane z przestrzeganiem przepisów porządkowych nie będą zbyt wielkie, np. przez ich stałość przez co mogłoby się stać w istocie daninami publicznemi, a w takich wypadkach uregulowanie tych zagadnień mogłoby nastąpić tylko w drodze ustawodawczej (np. obciążenie mieszkańców gminy obowiązkiem stałej warty).

Rozporządzenie porządkowe musi zawierać jako istotną część składową — normę prawną, wyrażoną w formie nakazu lub zakazu (art. 109 ust. 1). Nie mogą więc w rozporządzeniu porządkowem znajdować się tego rodzaju normy w materjalnem znaczeniu, które nie zawierają nakazu lub zakazu, skierowanego pod adresem obywateli, lub których treścią są przepisy natury instrukcyjnej, czy to dla obywateli, czy władz.

II.

Postępowanie przy wydawaniu rozporządzeń.

O ile chodzi o procedurę, jaką należy zachować przy wydawaniu rozporządzeń porządkowych, przepisy rozporządzenia z dnia 19 stycznia 1928 r. nie wymagają bliższego wyjaśnienia.

Rozporządzenie to nie zawiera wprawdzie formalnego wymogu aby w treści rozporządzenia porządkowego wskazać, iż zostało ono wydane za zgodą wydziału wojewódzkiego, względy jednak praktyczne przemawiają zatem, by, z uwagi na skutki niezachowania procedury, przewidzianej w art. 109 ust. 2, zaznaczyć we wstępie rozporządzenia, iż na wydanie go uzyskano zgodę wydziału wojewódzkiego.

Przy przeglądaniu Dzienników Wojewódzkich skonstatowano, iż P. P. Wojewodowie nieraz nie podawali w Dziennikach Wojewódzkich do wiadomości ogólnej faktu dodatkowego uzyskania zgody wydziału wojewódzkiego na te rozporządzenia porządkowe, które zostały wydane w wypadkach niedopuszczających zwłoki przed uzyskaniem zgody wydziału wojewódzkiego (art. 109 ust. 2 rozporz. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r. Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86) i w konsekwencji były ogłoszone w Dziennikach Wojewódzkich z opuszczeniem formuły „oraz za zgodą wydziału wojewódzkiego".

Według wymienionego wyżej art. 109 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r. z faktem zgody wydziału wojewódzkiego łączy się kwestja trwałej lub ograniczonej (do 3 miesięcy) mocy obowiązującej rozporządzenia porządkowego; kwestja ta ma zasadnicze znaczenie dla oceny ważności rozporządzenia porządkowego przez sądy w przypadkach przejścia na drogę postępowania sądowego konkretnych spraw karno-administracyjnych, wynikłych na tle takiego rozporządzenia.

Dla uniknięcia przeto wątpliwości co do czasu mocy obowiązującej rozporządzeń, wydanych bez zgody wydziału wojewódzkiego, względnie celem uniknięcia ewentualnego zakwestjonowania rozporządzenia przez sądy — należy:

a) w przypadku, gdy zgodę wydziału wojewódzkiego uzyskano „w ciągu 3 miesięcy od dnia ogłoszenia rozporządzenia", — fakt ten przed upływem rzeczonego 3-miesięcznego terminu podać do wiadomości w drodze obwieszczenia w Dzienniku Wojewódzkim (wzór Nr. 1);

jeżeli wydział wojewódzki wyraził zgodę, z zastrzeżeniem wprowadzenia pewnych poprawek, należy je wszystkie przytoczyć w obwieszczeniu, a następnie zamieścic uzupełniony poprawkami wydziału wojewódzkiego jednolity tekst rozporządzenia porządkowego (wzór Nr. 2);

b) w przypadku przeciwnym, t. j. nieuzyskania zgody wydziału wojewódzkiego w ciągu trzech miesięcy, należy przeprowadzić ponownie normalną procedurę, przewidzianą w art. 109 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 19 stycznia 1928 r. dla wydania rozporządzenia porządkowego.

Wymogi formalne, przepisane art. 110 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r., winny być bezwarunkowo zachowane; niezachowanie ich bowiem może spowodować uznanie nieważności rozporządzenia w razie jego zaskarżenia.

Niezależnie od wymogów rozporządzenia z dnia 19 stycznia 1928 r., winny być poza tem zachowane te zewnętrzne formy aktów ustawo-

dawczych, jakie drogą zwyczajową zostały w ustawodawstwie polskiem przyjęte.

W szczególności o ile chodzi o formę rozporządzeń porządkowych, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych gwoli zachowania zewnętrznej jednolitości legislacyjnej w tym względzie, — zwraca uwagę na następujące szczegóły:

1) Tytuł rozporządzenia porządkowego winien brzmieć:

„Rozporządzenie porządkowe wojewody (np. poleskiego) z dnia .... 1928 r.

w sprawie: ....

2) Wstęp rozporządzenia porządkowego winien być ujęty w następujących wyrazach:

„Na podstawie art. 108 pkt. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86) i za zgodą wydziału wojewódzkiego zarządzam, co następuje:

3) Poszczególne postanowienia winny być oznaczone zapomocą § (a nie artykułów), kolejno numerowanych.

4) Przepisy materjalne, zawierające nakazy lub zakazy, winny być ujęte w formie zwięzłej i zrozumiałej, należy unikać w przepisach rozwlekłości i uzasadniania celu rozporządzenia porządkowego; cel winien wynikać jasno z samej treści zakazu lub nakazu.

5) Wobec wyposażenia rozporządzeń w rygor karny przez rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 19 stycznia 1928 r. wystarcza powołanie w jednym z końcowych §§ postanowienia art. 111 cyt. rozporz. w formie np. „przekroczenie niniejszego rozporządzenia podlega karze, wskazanej w art. 111 rozporz. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86).

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych nadmienia jednakże, iż P. P. Wojewodowie, jako dysponujący uprawnieniem z art. 111 rozporz. Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 19 stycznia 1928 r. mogą w swych rozporządzeniach porządkowych zagrażać, zależnie od wagi przepisów, także wymiarem kary niższym od wskazanego w art. 111. W tych ostatnich wypadkach należy art. 111 powołać we wstępie rozporządzenia (obok art. 108 pkt. 2) zamiast cytować w tekście samego paragrafu, jak to wyżej wskazano.

6) Moc obowiązująca rozporządzenia porządkowego może się rozciągać na obszar całego województwa lub na jego części; w tym drugim wypadku należy wskazywać wyraźnie według nazw jednostki administracyjne, na obszarze których rozporządzenie ma obowiązywać.

7) Termin wejścia w życie winien być ze względów praktycznych wskazany w rozporządzeniu porządkowem, przyczem winien on uwzględniać możliwości faktyczne wejścia w życie nowej normy. Wskazanie terminu wejścia w życie nie stanowi jednak wymogu koniecznego, a to ze względu na postanowienia ustępu trzeciego art. 38 rozporządzenia z dn. 19 stycznia 1928 r.

8) Rozporządzenie porządkowe winno być zaopatrzone w podpis wraz z tytułem "wojewoda".

Wobec brzmienia art. 31 pkt. 5, 108 i 109 rozporządzenia z dnia 19 stycznia 1928 r. rozporządzenia porządkowe winny być podpisywane wyłącznie przez wojewodę lub urzędnika, który pełni funkcje wojewody, przez wicewojewodę zaś tylko w wypadku, przewidzianym w ustępie czwartym art. 32 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r.

III.

Przedkładanie projektów rozporządzeń porządkowych Ministerstwu do aprobaty.

Projekty rozporządzeń porządkowych należy przedkładać przed ich wydaniem Ministerstwu Spraw Wewnętrznych celem uzyskania wstępnej aprobaty i bez mej uprzedniej zgody rozporządzeń tych nie należy wydawać. Obowiązek przedkładania projektów odnosi się do wszystkich rozporządzeń porządkowych (z art. 108 pkt. 2) rozp. o organiz. władz adm. og.) oraz tych rozporządzeń wykonawczych (art. 108 pkt. 1 a) i b)', które dotyczą administracji spraw wewnętrznych (art. 27 pkt. 1).

Do każdego projektu powinno być dołączone szczegółowe uzasadnienie wyjaśniające potrzebę jego wydania oraz zawierające umotywowanie poszczególnych projektowanych przepisów.

W wypadkach szczególnie wyjątkowych, gdy zwłoka w wydaniu rozporządzenia porządkowego grozi niebezpieczeństwem, mogą P. P. Wojewodowie wydawać zgodnie z dawniej już udzielonem upoważnieniem rozporządzenia porządkowe bez uzyskania uprzednio mej zgody, jednak z obowiązkiem równoczesnego przedłożenia Ministerstwu Spraw Wewnętrznych odpisu wydanego rozporządzenia. Rozporządzenia o charakterze tak naglącym będą jednak zdarzały się głównie w działach zespolonych z administracją ogólną; najmniej zaś w dziale administracji spraw wewnętrznych.

Natomiast w wypadkach, gdy Ministerstwo Spraw Wewnętrznych rozsyła wzory poszczególnych rozporządzeń porządkowych celem ich ewentualnego wydania na obszar poszczególnych województw w miarę zachodzącej potrzeby,—odpada obowiązek przesyłania Ministerstwu projektu przed jego ogłoszeniem, o ile P. P. Wojewodowie nie zamierzają do zaprojektowanego rozporządzenia wprowadzić zmian merytorycznych.

Przedkładanie mi nadal przez P. P. Wojewodów projektów rozporządzeń przed ich wydaniem uważam nadal za konieczne z następujących powodów:

1) Nadesłane mi dotąd projekty rozporządzeń porządkowych, jako też publikowane

w Dziennikach Wojewódzkich inne rozporządzenia (wykonawcze) P. P. Wojewodów przekonywują mnie, że urzędy wojewódzkie przeważnie nie posiadły jeszcze w dostatecznej mierze techniki legislacyjnej i pod tym względem kontrola ze strony Ministerstwa Spraw Wewnętrznych jest nadal niezbędna.

2) Projekty rozporządzeń, wychodzące z urzędów wojewódzkich nie są również wolne od błędów pod względem materjalnym, w szczególności pod względem oceny i zastosowania podstaw prawnych, na których się opierają. A zatem i pod tym względem kontrola ze strony Ministerstwa Spraw Wewnętrznych nie straciła jeszcze swego znaczenia.

3) Należy liczyć się z tem, iż wydawanie licznych rozporządzeń porządkowych w 16 województwach kryje w sobie pewne niebezpieczeństwo, w szczególności:

a) niebezpieczeństwo wytworzenia się pewnego rodzaju ustawodawstwa partykularnego, nawet tam, gdzie niema ku temu istotnej potrzeby. Jakkolwiek bowiem mogą istnieć pewne materje, które powinny być unormowane w sposób w różnych województwach odmienny, a to ze względu na odmienne warunki miejscowe, to z drugiej strony w większości wypadków te rozporządzenia porządkowe mogą i powinny być na obszarze całego Państwa lub znacznej jego części jednolite;

b) rozbieżność norm porządkowych w poszczególnych województwach może stanowić duże utrudnienia dla ludności, w szczególności dla tych osób, które przenoszą się z jednego obszaru do drugiego, jako też duże utrudnienie dla organów wykonawczych (Policji) przy przenoszeniu funkcjonarjuszów z jednego województwa do drugiego.

4) Uważam, iż środkiem uzgadniania różnic w normach prawno-porządkowych na obszarze różnych województw jest ogłaszanie w drodze okólnika, drukowanego następnie w Dzienniku Urzędowym M. S. Wewn. wzorowych rozporządzeń porządkowych dla pewnych zagadnień.

Ma to następujące strony dodatnie:

a) pozwala założyć w Min. Spr. Wewn. centralną ewidencję rozporządzeń porządkowych, które w sumie dadzą w przyszłości materjał do opracowania jednolitego kodeksu policyjnego;

b) pozwala ujednolicić rozporządzenia porządkowe zarówno pod względem materjalnym, jak techniczno-legislacyjnym;

c) pozwala wszystkim P. P. Wojewodom korzystać wzajemnie z inicjatywy, podjętej przez innych wojewodów w zakresie spraw porządkowych.

IV.

Wkońcu poza powyższemi wskazaniami Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zwraca uwagę na następujące sprawy, które, jako przeważnie nieunormowane ogólnie osobnemi przepisami, mogą być w poszczególnych województwach regulowane rozporządzeniami porządkowemi:

a) w dziedzinie ochrony bezpieczeństwa publicznego, względnie życia, zdrowia i mienia obywateli—sprawy: ślizgawek, ogradzania t. zw. glinianek i czerpania z nich wody do użytku gospodarczego, trzymania bez osłon na straganach ulicznych środków spożywczych, używania otwartego światła (ognia) na wolnem powietrzu, w zabudowaniach, stodołach i t. d., moczenia lnu i konopi w wodach, płynących w pobliżu domostw, kolekt i zbiórek, gier hazardowych, ochrony zadarnionych sztucznie piasków lotnych i t. p.;

b) w dziedzinie spokoju i porządku publicznego—sprawy: wywieszania prowokujących uczucia ludności oznak, napisów i rysunków, procederu grajków i kuglarzy ulicznych (o ile nie podpada pod pojęcie przemysłu), pędzenia bydła przy pomocy psów i t. p.

Wskazane wyżej sprawy są podane jedynie przykładowo; przytem zauważa się, iż niektóre z nich są w poszczególnych dzielnicach częściowo (w mniejszym lub większym zakresie) unormowane. Zamierzając normować w drodze rozporządzenia porządkowego pewne stosunki, t. j. wydać nakaz lub zakaz spełniania pewnych czynności, należy przedewszystkiem zbadać je pod kątem widzenia materjalnych, wyżej pod I wskazanych przesłanek dopuszczalności ich normowania.

Ostateczne opracowanie tekstu rozporządzeń porządkowych winno być w urzędzie wojewódzkim scentralizowane w wydziale ogólnym i powierzane urzędnikom z wykształceniem prawniczem.

Nadsyłane w myśl części III ust. 1 niniejszego okólnika projekty rozporządzeń porządkowych winny być ujęte — zgodnie z wyżej podanemi wytycznemi w formie ostatecznego tekstu, jaki ma być ogłoszony w Dzienniku Wojewódzkim.

Jednocześnie uchyla się następujące zarządzenia:

1) okólnik Nr. 139 z dn. 30.VII.1928 r. (Zb. Zarz. M. S. Wewn. str. 1189),

2) okólnik Nr. 222 z dn. 16.XI.1928 r. (Zb. Zarz. M. S. Wewn. str. 1190),

3) okólnik Nr. 84 z dn. 17.IV.1929 r. (Zb. Zarz. M. S. Wewn. str. 1193),

4) okólnik Nr. 35 z dn. 13.III.1930 r. (Zb. Zarz. M. S. Wewn. str. 1195).

Wzór Nr. 1.

OBWIESZCZENIE

WOJEWODY..

z dnia..............................(miesiąca) ....r.

w sprawie rozporządzenia porządkowego o..

Na podstawie § 2 pkt. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 lipca 1928 r. w sprawie dzienników wojewódzkich (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 648) podaję do wiadomości co następuje:

................................(ski) Wydział Wojewódzki na posiedzeniu w dn.............................. r. wyraził zgodę na rozporządzenie porządkowe Wojewody................................ z dn..........................(miesiąca) ....r. o ...., ogłoszone w.. Dzienniku Wojewódzkim Nr................ pod pozycją..........................

WOJEWODA:

Wzór Nr. 2.

OBWIESZCZENIE

WOJEWODY..

z dnia..............................(miesiąca) ....r.

w sprawie rozporządzenia porządkowego o..

Na podstawie § 2 pkt. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 lipca 1928 r. w sprawie dzienników wojewodzkich (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 648) podaję do wiadomości co następuje:

................................(ski) Wydział Wojewódzki na posiedzeniu w dn.......................(miesiąca) ....r. wyraził zgodę na rozporządzenie porządkowe Wojewody........................ z dn...................(miesiąca) ....r. o ...., ogłoszone w.. Dzienniku Wojewódzkim Nr............... pod pozycją.........................., wprowadzając w niem następujące zmiany:

1) w § 1 skreślono wyrazy ....

2) w § 2 po wyrazach .... dodano wyrazy ....

3) w § 5 dodano nowy ustęp trzeci następującej treści: „..“

4) (i t. d.).

Wobec powyższych zmian jednolity tekst wymienionego wyżej rozporządzenia porządkowego brzmi następująco:

ROZPORZĄDZENIE PORZĄDKOWE

Wojewody..

z dnia..............................(miesiąca) ....r.

o ....

Na podstawie art. 108 pkt. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86) i za zgodą Wydziału Wojewódzkiego zarządzam co następuje:

§ 1. (i t. d.).

178.

Okólnik Nr. 113

z dnia 13 września 1932 r.

(SF. 26/4/1) o podatku wyrównawczym dla gmin wiejskich.

Do

P. P. Wojewodów (z wyjątkiem wojewody śląskiego).

W związku z podniesionemi wątpliwościami, czy gminy wiejskie o uprawnieniach finansowych gmin miejskich mogą pobierać podatek wyrównawczy, — wyjaśniam w porozumieniu z P. Ministrem Skarbu co następuje:

Gminy wiejskie, które uzyskały uprawnienia finansowe gmin miejskich na podstawie art. 72 ustawy z dn. 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 747), uzupełnionego przepisem p. XX art. 1 ustawy z dnia 17 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 223),—nie są uprawnione do pobierania samoistnego podatku wyrównawczego, ustanowionego ustawą z dnia 20 marca 1931 r. (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 172). Intencją bowiem ustawodawcy było zrównanie pod względem finansowym gmin wiejskich o charakterze miejskim z gminami miejskiemi. Nie mogą więc gminy wiejskie o charakterze miejskim posiadać więcej uprawnień finansowych niż gminy miejskie.

Wyjaśnienie to uzupełnia okólniki Nr. Nr. 50A i 50B z dn. 31 marca 1931 r. w sprawie podatku wyrównawczego dla gmin wiejskich (Dz. Urz. M. S. Wewn. Nr. 3, poz. 90 i 91).

Powyższe zechce Pan Wojewoda podać do wiadomości związków komunalnych, ewentualnie w drodze ogłoszenia w Dzienniku Wojewódzkim.

179.

Okólnik Nr. 114

z dnia 17 września 1932 r.

(SF. 61/1/5) o opłatach na rzecz Funduszu Pomocy Bezrobotnym.

Do

P. P. Wojewodów (z wyjątkiem wojewody śląskiego).

Celem usunięcia wątpliwości, powstałych przy poborze opłat na rzecz Funduszu Pomocy Bezrobotnym na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 sierpnia 1932 r. o pomocy bezrobotnym (Dz. U. R. P. Nr. 74, poz. 664), wyjaśniam w porozumieniu z Panem Ministrem Skarbu co następuje:

do art. 9. 1. Opłaty od kwitów komornianych dotyczą wszystkich kwitów, wystawionych i płatnych od dnia 1 września 1932 r. począwszy.

2. Stosownie do pkt. 1 kwity, wystawione i płatne we wrześniu, październiku i t. d., aczkolwiek opiewają na komorne za miesiące, poprzedzające wejście w życie rozporządzenia (a więc sierpień, lipiec i t. d.), jak również kwity, opiewające na komorne zarówno za miesiące wolne od opłat, jak i za miesiące, opłatami temi obciążone — podlegają opłatom stosownie do art. 9 rozporządzenia.

Przykłady: a) Komorne wynosi 120 zł. miesięcznie. Kwit wystawiony 8.IX.1932 r. i dotyczył komornego za lipiec i sierpień 1932 r. Opłata od kwitu komornianego wynosi: 0,5 zł.×2=1 zł.

b) Komorne j. w. Kwit wystawiony 8.IX 1932 r. za 3 miesiące: lipiec, sierpień i wrzesień 1932 r. Opłata od kwitu komornianego wynosi:

0,50 zł.×3=1,50 zł.

3. W razie wystawienia kwitów komornianych na część należności (w wypadku ratalnego uiszczania komornego) obowiązek uiszczenia od nich całkowitej opłaty, przewidzianej w art. 9 rozporządzenia, ciąży na właścicielu nieruchomości z chwilą otrzymania ostatniej raty. Fakt ratalnego uiszczenia komornego należy odnotować w rubryce: „Uwagi" wykazu opłat od kwitów komornianych, przewidzianego jako załącznik 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dn. 26.VIII.1932 r.

4. Za kwit komorniany w rozumieniu art. 9 rozporządzenia rozumie się wszelki dowód potwierdzenia wpłaty komornego, a więc również odcinek blankietu nadawczego pocztowego, Pocztowej Kasy Oszczędności i innych instytucyj pieniężnych.

5. Opłaty od kwitów komornianych uiszczają wszyscy właściciele nieruchomości, niezależnie od tego, czy chodzi o osobę fizyczną, czy prawną (spółki akcyjne, spółdzielnie i t. p., jako właściciele domów).

6. Zwolnieniu od opłat podlegają kwity komorniane od lokali mieszkalnych 1 i 2-izbowych, natomiast zwolnieniu temu nie podlegają kwity za komorne od wszelkich innych lokali, jako to przemysłowych, handlowych i t. p.

do art. 10. Za cenę biletu wstępu rozumie się cenę, pobieraną od widza łącznie z komunalnym podatkiem widowiskowym, natomiast bez uwzględnienia opłaty na rzecz Polskiego Czerwonego Krzyża.

do art. 14. Opłaty od schowków (safesów) uiszcza przedsiębiorca jedynie w tym wypadku, gdy zainkasował ją od osób biorących w najem schowki. Gdy te osoby nie uiściły należnej opłaty, przedsiębiorca może zawiadomić o tem odnośny urząd skarbowy celem przeprowadzenia egzekucji.

do art. 16. 1. Opłaty od domowego spożycia gazu od dnia 1 września 1932 r. począwszy. Stąd rachunki, wystawione nawet po tym dniu, odnoszące się jednak do zużycia gazu w miesiącach poprzednich nie podlegają opłacie, przewidzianej w art. 16 rozporządzenia.

2. W wypadku, gdy rachunek za gaz obejmuje łączne zużycie gazu zarówno po 1 września 1932 r., jak i przed tym dniem, opłacie 5%-ej podlega zużycie gazu jedynie wtedy, kiedy okres, podlegający opłacie, jest równy lub większy od okresu, niepodlegającego opłacie, przyczem 5% opłata odnosi się wówczas do całkowitego zużycia gazu, wskazanego na rachunku:

Przykład: Cena 1 m^3 wynosi 27 groszy. Licznik wykazał za czas od 20.VIII.1932 r. do 20.IX.1932 r. zużycie 20 m^3. Ponieważ rachunek dotyczy 20 dni września, należy pobrać opłatę 5%-ową, która wyniesie:

$$\frac{(27 \times 20).\ 5}{100} = 27 \text{ groszy.}$$

3. Jeżeli gazownia ze względów technicznych nie wystawia formalnych rachunków, a posługuje się specjalnemi obliczeniami (tabelkami), wówczas inkasent powinien do sumy, wynikającej z obliczenia, dodać opłatę 5%-ową i zażądać od konsumenta uiszczenia tej dopłaty.

4. Za domowe spożycie gazu nie uważa się spożycia gazu w urzędach państwowych i komunalnych oraz szpitalach i t. p. instytucjach użyteczności publicznej, chyba że dla zużycia gazu na cele wyłącznie domowe (np. w lokalach zamieszkałych przez urzędników, woźnych i t. p., a znajdujących się w gmachu urzędu, czy szpitalach) znajdują się osobne liczniki gazowe.

5. Charakter przemysłowy nadaje lokalowi i zwalnia go od ponoszenia 5%-ej opłaty jedynie posiadanie przez jego lokatora świadectwa przemysłowego z tytułu zajęcia, wykonywanego w tym lokalu.

Powyższe wyjaśnienia zechcą P. P. Wojewodowie podać do wiadomości zarządom interesowanych związków komunalnych na podległych Panom obszarach.

180.

Okólnik Nr. 115

z dnia 7 września 1932 r.

(GB. 22/6/2) o doręczaniu wezwań i pism urzędowych w postępowaniu administracyjnem stronom zamieszkałym na terenie m. st. Warszawy.

Do

P. P. Wojewodów

Ministerstwo zawiadamia, że doręczanie pism urzędowych oraz wezwań w postępowaniu administracyjnem, względnie karno-administracyjnem, osobom zamieszkałym na terenie m. st. Warszawy winno się odbywać za pośrednictwem Komisarjatu Rządu m. st. Warszawy.

Koszty doręczeń po wyegzekwowaniu w tych wypadkach należy przekazywać na konto czekowe w P. K. O. Nr. 38450 Grodzkiej Izby Skarbowej w Warszawie celem zarachowania na rachunek bieżący (typu B) Komisarjatu Rządu m. st. Warszawy tytułem „zwrotu kosztów doręczeń".

181.

Okólnik Nr. 116

z dnia 21 września 1932 r.

(SS. 70/4 2) o regulaminie wyborczym do rad gminnych w gminach wiejskich — wyjaśnienie.

Do

P. P. Wojewodów (województw centralnych).

W związku z zapytaniami P. P. Wojewodów czy odwołania od orzeczeń starostów powiatowych w sprawie ważności wyborów do rad gminnych w gminach wiejskich b. Królestwa Kongresowego winne być podpisywane przez grupę co najmniej 100 wyborców, czy też przez kogokolwiek z protestujących, niezadowolonego z orzeczenia starosty, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia co następuje:

W myśl § 17 rozp. Min. Spr. Wewn. z dn. 25.5.1927 r. o regulaminie wyborczym do rad gminnych w gminach wiejskich (M. P. Nr. 124, poz. 317) wyborcy mają prawo wnieść protest przeciwko przeprowadzonym wyborom; protest ten musi być podpisany co najmniej przez 100 wyborców. W razie złożenia protestu o ważności wyborów orzeka starosta powiatowy.

Wspomniane rozporządzenie nie zawiera postanowień, określających komu przysługuje prawo wniesienia odwołania od orzeczeń starosty powiatowego, jak zresztą wogóle nie normuje uprawnień do składania odwołań od tych orzeczeń.

Z powyższych względów uprawnienie do składania odwołań opiera się obecnie na postanowieniach rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22.3.28 o postępowaniu administracyjnem (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 341) i winno być rozpatrywane z punktu widzenia tych postanowień.

Na podstawie art. 82 rozp. o postępowaniu administracyjnem od decyzji głównej, wydanej w I instancji służy stronie odwołanie, w myśl zaś art. 9 p. 2 stroną jest osoba interesowana, która uczestniczy w sprawie na podstawie roszczenia prawnego lub prawnie chronionego interesu.

Z powyższych postanowień rozp. o postępowaniu administracyjnem oraz z postanowień rozp. Min. Spr. Wewn. o regulaminie wyborczym wypływa, iż stroną w tym wypadku jest grupa co najmniej 100 wyborców (gdyż ona tylko ma prawo uczestniczenia w sprawie) a nie każdy

poszczególny wyborca, który jest jedynie osobą interesowaną.

Z wywodów tych wynika, iż odwołanie od orzeczeń starosty powiatowego w sprawie ważności wyborów do rad gminnych gmin wiejskich może składać zasadniczo tylko grupa co najmniej 100 wyborców.

Na podstawie jednak art. 11 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z 22.3.28 o postępowaniu administracyjnem grupa 100 wyborców może do zastąpienia siebie upoważniać pełnomocnika i w tym wypadku odwołanie może być złożone przez upoważnionego pełnomocnika.

Kwestję czy odwołanie od orzeczenia starosty powiatowego, jak również pełnomocnictwo musi być podpisane przez tych samych 100 wyborców, którzy podpisali protest, czy też może ono być podpisane przez innych 100 wyborców—zdaniem Min. Spr. Wewn. należałoby rozstrzygnąć w tym kierunku, iż odwołanie i pełnomocnictwo mogą być podpisane przez każdych 100 wyborców danej gminy bez względu na to, kto podpisywał protest.

Pogląd ten Min. Spr. Wewn. wywodzi w sposób następujący; sprawa ważności wyborów należy do interesu wszystkich osób posiadających czynne prawo wyborcze mieszkańców danej gminy, złożony więc protest względnie odwołanie oraz ich rozstrzygnięcie wkracza w sferę interesu ogółu wyborców; grupa 100 wyborców, składająca protest względnie odwołanie, występuje tu nie jako w zastępstwie ogółu wyborców i z tych też względów przy podpisie protestu, czy też odwołania (a więc i pełnomocnictwa) nie rozchodzi się o osoby podpisujące a tylko o liczbę osób i ich czynne prawo wyborcze. Za stronę uprawnioną do wniesienia odwołania w myśl art. 82 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej o postępowaniu administracyjnem należy w tym wypadku uznać grupę płynną, ograniczoną jedynie liczbą 100 osób, posiadających czynne prawo wyborcze w danej gminie.

Wkońcu Ministerstwo Spraw Wewnętrznych nadmienia, iż orzeczenia starostów powiatowych, jak również decyzje władz II instancji w sprawach odwołań od tych orzeczeń winne być doręczone na piśmie zgodnie z postanowieniem art. 31 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o postępowaniu administracyjnem upoważnionemu przez stronę (przez 100 wyborców) pełnomocnikowi, a w razie braku upoważnienia—jednej z podpisanych na proteście, względnie w odwołaniu, osób według uznania władzy orzekającej, z reguły zaś osobie, której podpis umieszczony jest na pierwszem miejscu.

182.

Okólnik Nr. 117

z dnia 30 września 1932 r.

(Wojsk. F. 5/3) o podatku wojskowym.

Do P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

W związku z zachodzącemi wątpliwościami co do stosowania przepisów okólnika Nr 46 z dn. 13.IV. b. r. Nr. Wojsk. F. 5/1 w sprawie opodatkowania zasadniczym podatkiem wojskowym osób należących do roczników starszych Min Spr. Wewn. w porozumieniu z Min. Spr. Wojsk. wyjaśnia co następuje:

Nie podlegają wogóle obowiązkowi opłacania podatku wojskowego osoby należące do roczników 1883—1897. Roczniki te bowiem powołane były do szeregów nie drogą normalnego poboru, lecz na skutek mobilizacji.

Z roczników 1898 i młodszych są także zwolnione od opłacania podatku wojskowego osoby, które stawały do poboru począwszy od roku 1925 i są:

1) inwalidami wojskowymi zarówno polskimi, jak też i z armij zaborczych, gdyż cierpienia ich powstały w związku ze służbą wojskową i

2) byli żołnierze armij zaborczych, których czasokres czynnej służby wojskowej przekracza 5 miesięcy kalendarzowych.

Natomiast podlegają obowiązkowi płacenia podatku wojskowego — między innemi również osoby, które zgłosiły się do poboru w roku 1925 i następnych na terenie górnośląskiej części województwa śląskiego, urodzone w roku 1903 i młodsze, a w Małopolsce wschodniej — osoby urodzone w roku 1900 i młodsze.

VII.

Pisma Okólne Ministerstwa Spraw Wewnętrznych

183.

Pismo Nr GL. 61 a/2

z dnia 12 września 1932 r.

o obowiązku zawiadamiania o toku załatwienia.

P. P. Wojewodom i Komisarzowi Rządu m. st. Warszawy.

Przesyłam do wiadomości z poleceniem stosowania tej samej zasady w stosunku do urzędów równorzędnych i podwładnych.

MINISTERSTWO SPRAW WEWNĘTRZNYCH
Nr. GL. 61 a/2.
Warszawa,
dnia 12 września 1932 r.

Do

P. P. Dyrektorów Departamentów I—IV, P. P. Szefów Biur, P. P. Naczelników Wydziałów, P. P. Urzędników M-stwa Spraw Wewnętrznych.

Zauważyłem, iż poszczególne Wydziały M. S. Wewn., nadając bieg czy to pewnym sprawom poruszonym przez wojewodów, czy też pismom otrzymanym z innych Ministerstw i urzędów centralnych—nie zawiadamiają o tem ani zainteresowanych wojewodów ani odnośnych urzędów, czyniąc to dopiero przy sposobności ostatecznego załatwienia sprawy. Wskutek tego przez cały czas trwania korespondencyj przedstanowczych, czy też w okresie, kiedy odnośna sprawa jest przedmiotem rozważań M. S. Wewn.— co trwa nieraz dłuższy czas — odnośni wojewodowie względnie Ministerstwa lub inne urzędy, są pozbawieni całkowicie wiadomości o tem, czy i jaki bieg Ministerstwo nadało poruszonym przez nich sprawom. Wobec tego przypominam, iż *§ 67 Regulaminu M. S. Wewn.* zawiera następujące postanowienia:

„1) We wszystkich ważniejszych sprawach (organizacyjnych, etatowych, legislacyjnych, politycznych i t. p.), co do których władze podległe wystąpiły do Ministerstwa z inicjatywą względnie wnioskami, — a których załatwienie nie będzie możliwe w okresie 4 tygodni, — należy z końcem tego okresu udzielać odnośnym władzom pisemnej informacji o przebiegu i stanie załatwienia, względnie o możliwości i przypuszczalnym terminie realizacji odnośnych wniosków. To samo odnosi się do spraw skierowanych do Ministerstwa Spr. Wewn. przez inne Ministerstwa lub urzędy centralne".

„2) O załatwieniu ważniejszych spraw czy to w formie ostatecznej, czy też przedstanowczej — należy bezwarunkowo zawiadamiać te władze i urzędy, udzielając im z reguły odpis załatwienia do wiadomości i zamieszczając w miarę potrzeby na piśmie rozdzielnik".

Zechcą Panowie stosować się ściśle do powyższego przepisu.

Minister
Bronisław Pieracki.

184.

Pismo Nr. GB. 9/4

z dnia 17 września 1932 r.

o zwrocie opłaty szkolnej.

Do

P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu m. st. Warszawy i Naczelnika Urzędu Spraw Mniejszości w Katowicach.

Zgodnie z okólnikiem Prezydjum Rady Ministrów z dnia 9 września r. b. Nr. 23 Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia, że zwrot opłaty szkolnej za dzieci, uczęszczające do prywatnej szkoły średniej, unormowany okólnikiem Nr. 91 z 12.IX.1925 r. (Zb. Zarz. M. S. Wewn. str. 1497), przysługuje także wtedy, gdy dziecko nie uczęszcza wprawdzie stale do danej szkoły, lecz jego nauka odbywa się ściśle podług systemu i programu nauczania tej szkoły. Dowodem „uczęszczania" jest w tym wypadku składanie w przepisanych terminach odpowiednich egzaminów.

185.

Pismo Nr. AC. 27-n-5/3

z dnia 20 września 1932 r.

o przeznaczeniu opłat za świadczenia metrykalne w świetle Dekretu Ks. Warszawskiego z dnia 23 lutego 1809 r.

Do

P. P. Wojewodów województw centralnych oraz Komisarza Rządu m. st Warszawy.

W związku z wątpliwościami podniesionemi przez niektórych P. P. Wojewodów, czy urzędnicy stanu cywilnego, ustanowieni zgodnie z przepisami art. 92 i 93 K. C. P., w szczególności zaś zgodnie z przepisami Postanowienia Komitetu Urządzającego z dnia 24 października 1869 r. (Zb. post. t. VI) tudzież z dnia 15/27 stycznia 1871 r. (Zb. post. t. XXI) mają prawo pobierania za poruczone im czynności ustalonych obowiązującą taksą opłat — Ministerstwo oznajmia, iż kwestja ta wyjaśniona została wyrokiem Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 16 maja 1930 r. L. Rej. 3317/28.

Ustaloną wyrokiem tym tezę Ministerstwo podaje poniżej do wiadomości.

„Dekret Księcia Warszawskiego z dnia 23 lutego 1809 r. Dz. Pr. Księstwa Warszawskiego t. I str. 195 w przedmiocie prowadzenia aktów stanu cywilnego, na który powołują się obie strony, istotnie, jak słusznie twierdzi skarżąca gmina, ustanawia opłaty za sporządzanie aktów stanu cywilnego na rzecz urzędnika prowadzącego pomienione akta. Skoro zatem w

gminie Kosów akty stanu cywilnego dla wyznań niechrześcijańskich prowadzi zgodnie z przepisami Postanowienia Komitetu Urządzającego z dnia 24 października 1869 r. Zb. post. t. VI, oraz z dnia 15/27 stycznia 1871 r. Zb. post. t. XXI pisarz gminny, ma on niewątpliwie prawo do pobierania za tę swoją pracę i na pokrycie wydatków, związanych z prowadzeniem ksiąg, a ustalonych przez taksę poborów. Przepisy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 grudnia 1924 r., normujące wynagrodzenie jego za pełnienie wyłącznie funkcji pisarza gminnego, nie mogą mieć zatem zastosowania, gdy chodzi o funkcję tego pisarza, jako urzędnika stanu cywilnego.

186.

Pismo Nr. GL. 43-1-7/37

z dnia 29 września 1932 r.

o referentach elektrycznych w urzędach wojewódzkich.

Do

P. P. Wojewodów (z wyj. śląskiego) i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Stosownie do życzenia wyrażonego przez Pana Ministra Przemysłu i Handlu w piśmie do Min. Spr. Wewn. z dnia 28 czerwca r. b. Nr. O. Pr. X. 67/115 zechce Pan Wojewoda bezzwłocznie o ile się to dotąd nie stało, przenieść referenta (ów) spraw elektrycznych z Wydziału Robót Publicznych do Wydziału Przemysłowego— względnie do tego oddziału w Wydziale Administracyjnym, który załatwia sprawy przemysłowe. Referenci ci pozostają nadal na etacie Przemysłu i Handlu.

187.

Pismo Nr. BZ. 12/28/11

z dnia 29 września 1932 r.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podaje do wiadomości okólnik M. W. R. i O. P. z uwagą, iż wobec skasowania Min. Robót Publ. odnośne kwoty wnoszone być winny od 1 IV 1933 r. na dochód Min. Spr. Wewn. Dz. 3 § 10, w bieżącym okresie budżetowym t. j. do końca r. budż. 1932/33 winny być wnoszone na dochód b. Min. Rob. Publ. Dz. 2 Rozdz. 3 § 10.

MINISTERSTWO
WYZNAŃ RELIGIJNYCH
I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO

Okólnik Nr. 120

z dnia 19 lipca 1932 roku (BP-10908/32)

w sprawie czynszu za mieszkania służbowe funkcjonarjuszów kontraktowych.

W związku z okólnikiem Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 12 listopada 1930 r. Nr. I Prez-6840/30, w sprawie wzoru umów z pracownikami kontraktowemi, Ministerstwo W. R. i O. P. podaje do wiadomości, że za mieszkania służbowe przyznane funkcjonarjuszom kontraktowym bezpłatnie w gmachach państwowych w myśl wyżej wymienionego okólnika, należy czynsz obliczony na podstawie okólnika Ministerstwa Skarbu z dnia 19 sierpnia 1927 r. L. 821/DB/5, podanego do wiadomości i stosowania pismem z dn. 31 sierpnia 1927 r. Nr. O Prez-5127/27, przelać na dochód budżetu Ministerstwa Robót Publicznych (Dz. 2, rozdz. 3, § 9). Wydatek ten należy pokrywać z kredytów osobowych odpowiednich działów i rozdziałów budżetu.

VIII.

Nowe książki i czasopisma.

A. Zalecone do użytku.

188.

„Kodeks Karny i Prawo o wykroczeniach" z komentarzem—J. Nisenson i M. Siewierski.

Ukazała się w druku książka p. t. „Kodeks Karny i Prawo o Wykroczeniach z komentarzem" Książka ma na względzie umożliwienie zapoznania się w najkrótszym czasie z podstawowemi zasadami nowego prawa karnego i ułatwienie stosowania go w praktyce. Książka zawiera poza tekstem, przepisy wprowadzające, oraz komentarze, oparte na uzasadnieniach Komisji Kodyfikacyjnej i orzecznictwie, zestawienie odpowiednich przepisów dotychczasowych i szczegółowy skorowidz. Ze względu na przekazanie władzom administracyjnym orzecznictwa w sprawach wykroczeń z książką tą winni się zapoznać wszyscy urzędnicy referujący w Starostwach i w urzędach wojewódzkich.

Książkę tę zaleca się do użytku państwowych i komunalnych władz administracji ogólnej.

Książkę można nabywać w Gazecie Administracji i Policji Państwowej (Warszawa, Trębacka 11) po cenie zł. 5 za egzempl.

B. Interesujące administrację spraw wewnętrznych.

189.

„Dobry Gospodarz" — prof. Zdzisław Ludkiewicz.

Nakładem Towarzystwa Oświaty Rolniczej ukazała się książka Profesora Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie Zdzisława Ludkiewicza dla użytku rolników, gospodarująch na małych i średnich gospodarstwach rolnych. Książka ta na 428 stronach zawiera całokształt wiadomości, dotyczących nabycia, urządzenia i prowadzenia gospodarstw rolnych, oraz szereg informacyj handlowych, kredytowych podatkowych i ubezpieczeniowych.

Książkę można nabywać w Księgarni „Rolniczej" Warszawa, Mazowiecka 10.

IX.

RUCH SŁUŻBOWY

w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych

w czasie od 1 do 31 sierpnia 1932 r.

A) W Zarządzie Centralnym Ministerstwa:

M i a n o w a n i:

pracownik kontraktowy w VIII grupie uposażenia Jorszyk Włodzimierz do odwołania rejestratorem w X st. sł. dnia 1 VIII.32 r.

pracowniczka kontraktowa w X grupie uposeżenia Paszkowska Marja do odwołania rejestratorem X st. sł. dnia 24.VIII.32 r.

pracowniczka kontraktowa w XI grupie uposażenia Czyżewska Irena do odwołania kancelistą XI st. sł. dnia 5.VIII.32 r.

pracowniczka kontraktowa w XI grupie uposażenia Owsiana Janina do odwołania kancelistą XI st. sł. dnia 25.VIII.32 r.

B) We Władzach Wojewódzkich:

M i a n o w a n y:

W urzędzie wojewódzkim krakowskim:

radca min. VI st. sł. inż. Gędliczka Otmar— radcą wojewódzkim w dotychczasowym VI st. sł. dnia 25.VIII.32 r.

P r z e n i e s i e n i:

naczelnik wydziału V st. sł. Twerdochlib Meliton z urzędu wojewódzkiego wołyńskiego w Łucku do urzędu wojewódzkiego białostockiego dnia 2.VIII.32 r.

prow. referendarz VII st. sł. Chojnicki Wilhelm z urzędu wojewódzkiego warszawskiego do Zarządu Centralnego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych dnia 3.VIII.32 r.

P r z e n i e s i e n i w s t a n s p o c z y n k u p o z o s t a j ą c y w s t a n i e n i e c z y n n y m:

naczelnik wydziału V st. sł. w urzędzie wojewódzkim pomorskim Zapała Walerjan—z dniem 31.VIII.32 r.

radca wojewódzki VI st. sł. w urzędzie wojewódzkim tarnopolskim Bieniawski Jacek— dnia 26.VIII.32 r.

C) We władzach powiatowych:

M i a n o w a n i:

starosta powiatowy brzeziński w VI st. sł. Dr. Wyród-Przyborowski Marcin radcą ministerjalnym w Zarządzie Centralnym Ministerstwa w dotychczasowym VI st. sł. dnia 8.VIII.32 r.

referendarz VIII st. sł. w starostwie powiatowem przeworskiem Dr. Gąsiorowski Roman— referendarzem VII st. sł. w starostwie powiatowem leskiem z poruczeniem kierownictwa tego starostwa dnia 17.VIII.32 r.

pracownik kontraktowy w VII grupie uposażenia w starostwie powiatowem wyrzyskiem Weese Kazimierz do odwołania referendarzem VII st. sł. dnia 31.VIII.32 r.

P r z e n i e s i o n y:

prow. kancelista XII st. sł. Łomacki Wincenty z urzędu wojewódzkiego poleskiego do starostwa grodzkiego wileńskiego dnia 5.VIII.32 r.

P r z e n i e s i e n i w s t a n n i e c z y n n y.

asesor VIII st. sł. w starostwie powiatowem oszmiańskiem Sawicki Tadeusz uchwałą Rady Ministrów z dnia 28.VII.32 r.

starosta powiatowy świecki w VI st. sł. Kowalski Leon uchwałą Rady Ministrów z dnia 26.VIII.32 r.

P r z e n i e s i e n i w s t a n s p o c z y n k u p o z o s t a j ą c y w s t a n i e n i e c z y n n y m:

starosta powiatowy cieszyński w VI st. sł. Dr. Kisiała Jerzy — z dniem 8.VIII.32 r.

starosta powiatowy włodawski w VII st. sł. Ćwikliński Paweł — dnia 17.VIII.32 r.

Drukarnia Policyjna, Warszawa, Trębacka 11.